

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy héra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy héra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 18 fillér.

Nyitlár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 227.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, február 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérelkek: Az aradi mentők.
A hegyaljai motoros.
Ujabb mozgósítási hírek.
A faeseti beszámoló.
Hadihajóink a tengeren.
Az aradi vár legújabb rabjai.
Witt Emil és démona.
Fizetésképtelen gabonabizományos.
Főirohantott táncsterem.
Merénylet egy járásbíró ellen.
Börtönbe került nábob.
Tárcs: Assarhaddon király. Irta: Tolsztoj Leo.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodái.
Irta: Lagerlöf Zelma.

Az aradi mentők.

Arad, február 18.

Tóth Béla megír egy börtönjelenetet, a mely a váci „nagy házban“ esett meg. Az egyik cella fölött tűz üt ki. A füst betódul a cellába. A rabok kétségbeesetten kapaszkodnak a rostélyokhoz és kiáltanak a bezárt ajtó előtt nyugodtan kocogó porkolábra. „Nyissa ki az ajtót, különben megfulunk!“ „Nem lehet; nincs parancsom rá.“ És kicsibe mult, hogy a rabok a kötelességéhez szigorúan ragaszkodó börtönőr áldozatai nem lettek.

Ha nem is illik egészen erre, de ehhez hasonló körülményeket könnyen teremthet az aradi mentőintézménynek nevezett valami. Az elmúlt napokban volt példa rá. Ha nagyobb veszedelemmel nem is járt, mindenesetre méltó arra, hogy ezen

városi apparátus ferdeségeire, sőt bajaira rámutathassunk.

A Deák Ferenc-utcában jajveszékésre fut össze a nép. Egy ember lábára ráesett egy hordó. Tehetetlenül vergődik a földön. A jajgatására nagy tömeg csődül össze, a mely még tehetlenebb, mint ő. Mindenkinek más a tanácsa, csak a mi legszükségesebb volna, az alig jut eszébe valakinek. Végre oda jön egy ügyvéd, a ki abban a házban lakik. „Telefonálni kell a mentőkért!“ Persze. Az ügyvéd felhívja a tűzoltó laktanyát s kéri a mentő-kocsit és a mentőket. „Jól van.“ Eltelik egy negvedóra, az ácsorgók közül többen megúnják a dolgot, elmennek s ismét ujak jönnek a helyébe. A megsérültön senki se segíthet. A türelmetlenség megnyilatkozására az ügyvéd újra felcsengeti a tűzoltó-kaszárnyát: „Halló, még mindig nem jön az a mentő-kocsi?, Kérem, mindjárt?“ — „Hát mért késnek?“ — „Nekünk be kell jelenteni a rendőrségnek, hogy a mentő kocsit kérték; csak az ő utasítására mehetünk ki.“ Az ügyvéd megcsóválja a fejét. Új telefonösszeköttetést kér (a mig az a kikapcsolás és bekapcsolás megtörténik!) a rendőrséggel. „Az ügyeletes rendőrtiszt?“ Igen. Meginterpellálja, hogy mért nem jön a mentőkocsi. „Jön már, de előbb értesítenem kellett az inspekciós kerületi orvost, s az ő véleményét kellett kérnem.“

Istennek csodája, jön a mentőkocsi. A megsérültből, aki az utca látványossága,

a kocsi csöngetése a remény sugarait váltja ki. No végre, itt van. A tűzoltók leszállnak a kocsiról, megnézik a sérültet, — azután várakozó álláspontot foglalnak el. „Mért nem teszik legalább a kocsira a szerencsétlent.“ „Hja, nekünk az orvos nélkül nem szabad hozzányulnunk.“ — A publikumból kifakad a jogos kérdés: Hát akkor mi az isten csodájáért mentők maguk?

Igy intézik Aradon az emberi biztonság dolgát. Az eset, a mely legutóbb történt, s a melyet az eljárás demonstrálása céljából ily részletességgel leirtunk, maga mellékes. De lehetett volna olyan eset, a mikor tiz pernyi küzdelem elvérzést, fuladást, vagy más komoly bajt idéz elő. Akkor ugyan mi üdvösség van az olyan mentőintézményben, a mely így működik?

Számolnunk kell a körülményekkel. A mi mentőintézményünk távolról se hasonlítható össze a fővárossal, a hol orvosok, orvosnövendékek végzik a mentőszolgálatot. Itt tűzoltók vannak az első segélynyújtásra betanítva, mentő-orvos pedig nincs. De azért, ha már van valamelyes formában mentő-intézményünk, s ha a közönséget annak tudatában ringatjuk, hogy van, akkor az másként kell, hogy működjen.

Első sorban helytelen az, hogy a mentőkocsi kivonulásához három tényezőnek együttműködése szükséges: a mentő-tűzoltóké, a rendőrségé és az orvosé. Azt

Assarhaddon király.

Irta: Tolsztoj Leo.

Assarhaddon, Assiria királya, legyőzte Lailie és meghódította birodalmát; elpusztította a városokat, a lakósságot mind elhurcolta a maga birodalmába, a harcosokat az utolsó szál emberig megölte, Lailie királyt pedig ketreche esukta.

Ejjel elnyújtózva a fekhelyén, Assarhaddon király azon gondolkodott, mily halálnemet válasszon Lailienek, amikor hirtelen neszt hallott a közvetlen közelében. Felnyitotta a szemét és hosszú fehér szakállu, szelíd szemű aggastyánt látott maga mellett.

— Ki akarod végeztetni Lailiet? kérdezte az aggastyán.

— Igen, felelt a király. Csak még a halál-nemmel nem vagyok tisztában.

— De hiszen ez a Lailie — te magad vagy! szólott az aggastyán.

— Nem igaz, felelt a király. Én — én vagyok és Lailie — az Lailie.

— Te meg Lailie — ti ketten egyek vagytok, szólott az aggastyán. Neked csak úgy tetszik, hogy te nem vagy Lailie és hogy ő nem te.

— Hogy mondhatod azt, hogy nekem ez csak úgy tetszik? felelt a király. Én itt fekszem ezen a puha fekhelyen, engedelmes rabszolgák és rabszolgánők környeznek és holnap csak úgy mint ma, dus lakomához ülök bará-

taimmal; Lailie ellenben mint a madár a ketrecében ül és holnap kilógatva a nyelvét ott fog állni a tuskóhoz kikötve és rángatózni fog, amíg kiszállt belőle a pára, a holttestét pedig szátmarcangóják a kutyák.

— Nem tudod elpusztítani az életét, szólott az aggastyán.

— Hát a tizennégyezer harcos, akit megöltem s akiknek holttestéből dombot emeltem? szólott a király. Én élek, mig ők elpusztultak; így hát mégis csak ki tudom ölni valakitől az életet.

— Miből következteted, hogy azok már nincsenek?

— Abból, hogy nem látom őket. Mindenek előtt pedig kinokat szenvedtek s én nem; keservesen érezték magokat, nekem meg jó dolgom volt.

— Ezt is csak képzeled. Onmagadat kinezted te meg, nem őket.

— Nem értem a szavadat, szólott a király.

— Meg akarod érteni?

— Akarom.

— Akkor jöjj ide! szólott az aggastyán és vízzel telt medencét mutatott a királynak.

A király felkelt a fekhelyéről és odalépett a medencehez.

— Vesd le a ruhádat és lépj a medencébe!

Assarhaddon úgy tett, ahogy az aggastyán megparancsolta.

— Amint megöntözni kezdelek ezzel a vízzel, szólott az aggastyán s egy korsóval meri-

riteni kezdte a vizet, a fejedet a víz alá kell buktatnod.

Az aggastyán a király feje fölé emelte a korsót s a király a víz alá bukkott.

És alig bukkott alá Assarhaddon király, már érezte, hogy többé nem Assarhaddon, hanem egy másik ember. És amint ily hirtelen annak a másinak érezte magát, egy pompás uyugágyon látta magát egy csodaszép nő mellett. Még sohasem látta ezt a nőt, de tudta, hogy ez a felesége.

Az asszony felemelkedik és szól:

— Lailie, én drága férjem! Kimerült voltál a tegnapi nap fáradalmaitól és ezért a rendesenél tovább aludtál, de én örököttem az álmod felett és nem ébresztettelek fel. De most már várnak rád a fejedelmek a nagyteremben — öltözz fel hamar s menj be hozzájuk!

És Assarhaddon, aki e szavakból látta, hogy ő Lailie, nemcsak hogy nem csodálkozott ezen, sőt inkább az lepte meg, hogy erről mindegyideig nem tudott semmit. És felkelt, felöltözik s megy a nagy terembe, amelyben a nagy fejedelmek várnak rá.

A fejedelmek a földig hajolnak üdvözlésül Lailie királynak elé, azután felemelkednek és parancsára leülnek eléje. A fejedelmek legidősebbje most arról kezd beszélni, hogy a gonosz Assarhaddon király sérelmeit ne tőrjék tovább, hanem fegyveres kézzel lépjenek eléje. De Lailie nem osztja ezt a nézetet, sőt inkább azt parancsolja, hogy követeket küldjenek Assarhaddonhoz, akik a lelkére beszéljenek és el-

tekintve, hogy a kerületi orvosok nem a városházán tartanak inspekción, hanem olykor alig lehet őket megtalálni: kétszeresre teszi ennek a rendnek fonákságát. Miért nem vonulhatnak a tüzoltók a közönség részéről történt egyszerű értesítésekre? A fölültetéstől félnek? Tegyük föl, hogy lesz eset rá. Van egy öreg, igazmondás. Azt tartja: kisebb baj, ha kilenc bűnös büntetés nélkül marad, mint ha egy ártatlanul szenved. Nohát az sem olyan nagy malőr, hogyha a mentő-kocsi öt esetben hiába vonul ki, mintha egyszer a késlekedésből veszedelem származik. Azt tartják, hogy a mentőszolgálatra beosztott tüzoltó nem tudja megítélni, mikor van szükség a mentő-kocsi kivonulására? A rendőrtiszt még kevésbé van hivatva erre, miután ő neki az első segélynyújtás tudományából annyi fogalma sincs, mint a bizonyos tüzoltónak, sőt nem tudhat ehhez az orvos se, miután a távolba látót Marconi eddig elmulasztotta fölitalni, s így ő sem tudhatja, milyen a baj.

Az pedig megrendíti a közönségben a mentő-intézményhez fűzött bizalmat, hogy a mentőknek nem szabad a sebesültet a kocsira se tenni, míg az orvos meg nem érkezik. Igaz, hogy ilyen eseteknél avatatlan emberek beavatkozása csak öregbíti a bajt. De hát, úgy tudjuk, ezek a tüzoltók ki vannak tanítva az első segélynyújtására; tehát nem avatatlanok. Ha pedig azok, akkor nem mentők.

A rendőrhatalóság a tisztí főorvos véleménye alapján szabályzatot dolgozott ki a mentő-intézmény működéséről, illetve a mentő-kocsi használatáról. Ez a szabályzat azonban, először: nem felel meg a gyakorlat kívánságainak, másodsor: nem ismeri azt maga a rendőrség se, harmadsor: legkevésbé ismeri a publikum, a melynek utóvégre szintén van hozzá köze. Ha pedig a város vezetősége úgy találná, hogy a mostani intézmény eszközei nem elégségesek azon feladat teljesítésére, a melyet tőle várnak, akkor ne nevezze azt mentő-intézménynek, s tegyen a hatóság

előterjesztést olyasvalaminek a szervezésére, amelyet méltán megillet ez a név. Sokat adunk ki haszontalanságokra; ha az életbiztonság több kiadást kér, attól se szabad elfösvénykednünk ezt.

A hegyaljai motoros.

(Ideális tollharc. — Idézet Boros Beni fölolvásásából. — Arad és a községek. — Az aradi tervező.)

Arad, február 18.

Több szállóbirtokos újabb érvekkel lép sorompóba az „Aradi Közlöny“ keddi számában közölt cikk ellen.

Ezen cikkükben elismerik a szállóbirtokos urak, hogy nem volna panaszuk, ha lapunk tárgyilagossága a cikkek tartalma is megfelelő lenne és az esetre a lefolyó tollharcot ideálisnak tekintenék. Már úgy látszik, egészen elfeledték, hogy egy megelőző cikkben a most tárgyilagosságnak elismert hangot epébe mártották jelezték.

Semmi kifogásunk, ha a szállóbirtokos urak a folyó tollharcot nem tekintik ideálisnak. Itt egy anyagi kérdés gyakorlati megoldásáról van szó. Anyagi kérdésről, melynek az idealizmus semminemű tényezője. Jó dologról folyik a tárgyalás, melyet önök rosszul készülnék megfogni, am't semminemű ideális tollharc kedvéért nem nevezhetünk jó fogásnak. Az ily idealizmus csak az ügy megrontója volna.

És miután önök kipanaszolták magukat, engedjék meg szállóbirtokos urak, hogy mi is egy kis panaszszal éljünk.

Önök félremagyarázzák szavainkat és miután rosszul olvashatták cikkünket, elferdítik annak értelmét. Ne azért vegyenek kölcsönt a sineket szállító vasművektől, mert a takarékpénztáraktól nem kapnak, hanem azért mert a vasművektől — az ügylet természeténél fogva — igenis kapnak. Így történt az a körösvölgyi vasutnál is. A mit önök Boros Beninek a budapesti mérnökegyületben tartott fölolvásásából merítenek, hogy „a kölcsönért a tervezők az összes vagyonukkal szavatoltak és váltókat írtak alá“ az a körösvölgyi vasut egy későbbi fázisába tartozik, a mikor a vasut részlegesen

már fel volt építve. Kiszakítottak Boros. Béni fölolvásásából egy mozzanatot és oda helyezték el, a hová nem való. Csak mondjuk meg mindig az egész igazságot.

A polemizáló cikk folytatásában aláhúzzák továbbá, hogy az érdekeltség csupa kis és szegény emberből áll. Ha önök kicsiknek érzik magukat, akkor ne akarjanak oly nagyot markolni. Ha önök kicsik és szegények, ne vállalkozzanak egy oly feladatra, melyhez milliók kellene. Ha nincs pénzük, ne csináljanak vasutat. Csak azt és annyit kell csinálni, a mihez megfelelő erőnk van. Ha pedig nincs, akkor várjunk, míg megerősödünk. Ez az egyedüli lehetőség, nem pedig a külföldiek spekulációja, mely csak arra való, hogy bennünket kisajátítson a vagyonunkból és annak kamataiból.

Önök nagy tévedésben vannak és ezt úgy írják körül, hogy „a közönség megtévesztésére és a bizalmatlanság felkeltésére“ írjuk cikkeinket. Mit mondjunk ehhez a tárgyilagossághoz, ehhez az „ideális tollharc“hoz. Itt is az történik, mint rendszeren: a tévedő annyi szenvedélyességet helyez okoskodásába, mint a mennyi igazság és erő abból hiányzik. Természetesnek találjuk.

Egyébként építenek-e motorost, vagy nem: az az önök dolga, meg a berlinieké. De hogy Arad sz. k. város ehhez a vállalathoz pénzt adjon: az már más kérdés. Mi azt hisszük, hogy lesz esze és nem ad. Hogy miért nem, azt kétszer megmondtuk és ha kívánják, még egyszer elmondhatjuk. A mint tetszik az uraknak. Ezt a törekvésünket azonban nem nevezhetik annak, hogy „vállalkosukat minden áron lehetlenné akarjuk tenni“. Azt sem bánjuk, ha önök „minden áron“ építeni akarnak, de a váro t és a községeket hagyják békében.

Hogy a motoros vasutnak aradi tervezője kijelentette volna, hogy azt a költségirányzatnál olcsóbban kiépíteni nem lehet, kötve hisszük. Van e egyáltalán ilyen aradi tervező, azt sem tudjuk. De hogy mi van a dologban, azt nemsokára megtudjuk, akkor t. i. a mikor a közlekedési bizottság — az aradi mérnökegyület kiküldöttével megbővülve — ez ügyben

bocsátja őket. Ő maga megnevez követésként egy egész sereg tekintélyes férfiut és beléjük vési mindazt, amit Assarhaddon királynak mondjanak. Azután neki lát a kedvenc foglalozásának — a vadászatnak és ezen a napon megvan a szerencséje, hogy megölhetett egy anya-oroszlánt és elevenen megkerithette ennek két kölykét. Vadászat után lakomához ült híveivel, gyönyörködik a zenében és táncban és az éjszakát szeretett hitvesével tölti.

Igy él napokon s heteken keresztül s várja a követek hazatértét, akiket elküldött amaz Assarhaddon királyhoz, aki ezelőtt ő maga volt. A követek csak vagy egy hónap múlva térnek vissza, még pedig levágott füllel s orral.

Assarhaddon király azt üzené Lailienek, hogy úgy jár majd ő is mint követel, ha nem küldi el nyomban a rászabott zsoldot ezüstben, aranyban és ciprusfában és nem jelenik meg maga is, hogy hódolatát Assarhaddon előtt kifejezze.

Lailie, aki egykoron Assarhaddon volt, újra maga köré gyűjti a fejedelmeket és tanácskozik velök, mit kelljen most már tennie. Valamennyien egyhangulag azon a nézeten vannak, hogy nem kellene bevárni az Assarhaddon támadását, hanem nyomban hadjáratot kellene ellene intézni.

Ez egyszer a király egy nézeten van velök és a nadja élén elindul Assarhaddon ellen. Hét napig tart az út és a király mindennap szemlét tart a csapata felett és bátorságra tüzei harcosait. A nyolcadik napon egy messze síkságon serege összetalálkozik egy folyó partján az Assarhaddon seregével. A Lailie katonái hősiességgel barcolnak, de Lailie, aki azelőtt

Assarhaddon volt, látja, hogy az ellenség csapatai hangyák módjára sietnek le a hegyesről, elárasztják a síkot s a saját csapatai fölé kerekednek. Harci szekerén odaront hát a csata tömkelegébe és fegyverével lesújt az ellenségre. De a Lailie harcosai százával vannak, míg az Assarhaddonéi ezreivel és Lailie érzi, hogy ő maga is megsebesült és az ellenség fogolyként hurcolja magával.

Kilenc napig gyalogol lánverten a többi fogolylyal az Assarhaddon harcosainak sora közt. A tizedik napon elérkezik Ninivébe, a hol ketreche zárják. Lailie nagyon szenved, nem annyira az éhség s a sebei miatt, mint attól a szegyenitől, amely osztályrészeül jutott, meg a tetetetlen dühe miatt. Nem látja a lehetőségét annak, hogy az ellenségben mindazt a gonosszágot megtorolja, amit el kellett szenvednie. Husz napig ül a ketrechen és várja a kivégeztetését. Látja, mint hurcolják rokonait és barátait a vesztőhelyre; hallja a megkínzott áldozatok jajkiáltását, akiknek levágták a karjaikat és lábaikat, vagy akiket elevenen megnyuztak, de nem mutat sem nyugtalanságot, sem szánalmat, sem félelmet. Látja az eunuchok min tvezetik arra megköltözve szeretett hitvesét. Tudja, hogy Assarhaddonhoz viszik, aki rabszolganőjének szemelte ki. Fzt is elviseli panasz nélkül. De ime, két pribék felnyitja a ketreche ajtaját és miután két kezén a bilincseket hátrafelé még jobban megszorították, elvezetik a vértől áztatott vesztőhelyre. Lailie meglátja a hegyes, vértől nedves tuskót, ahonnan éppen most hurcolták el legmeghibtebb barátjának élettelen testét és tisztában van vele, hogy most rajta a sor. Lavetkezettük. Lailie megrémül, amikor lesóványodott testét meg-

látja, amely azelőtt oly erőteljes és szabályos volt. Két pribék megragadta ezt a testet a sóvány csipőnél fogva, felemeli és le akarja tenni a tuskóra.

— Most közeleg a halál, a megsemmisülés, gondolja Lailie magában és mialatt megfeledkezik arról az elhatározásáról, hogy mindvégig megőrzi nyugalmát, hangosan felzokogva kegyelemért könyörög. De senki sem hallgat rá.

— De hiszen ez lehetetlen, gondolja magában, bizonyára alszom, és mindez csak álom. És azon erőlködik, hogy felébredjen. Én nem vagyok Lailie — én Assarhaddon vagyok, gondolja.

— Te Lailie vagy — meg Assarhaddon is, így szól egy hang hozzá és érzi, hogy kezdődnek a halálos kínok. Felordít — és ugyanabban a pillanatban kibukik a feje a vízből. Az aggastyán ott áll föléje hajolva és az uőlját a víznek önti rá a kosóból.

— Oh, minő kínokat szenvedtem — és mily soká tartottak! kiált Assarhaddon.

— Mily soká? ismétli az agg. Csak épp hogy a víz alá buktál a fejeddel s megint kibujtál onnan. Nézz ide! Még most sem folyt ki minden víz a korsóból. Megértetted?

Assarhaddon nem felelt, csak ijedten meredt az aggastyánra.

— Megértetted már most, szól az aggastyán tovább, hogy Lailie nem más, mint te magad s hogy az a sok harcos, akiket megöltél, te magad vagy. S hogy nem csak a sok harcos, hanem az a tem rdek állat is, amit a vadászatokon leterítettél s a lakomádon elfogyasztottál, mind te magad valál. Te azt hitted, csupán csak benned van az élet; de én le-

tárgyalni fog. Itt majd szóba kerülnek a motoros építési kiadásai ép úgy, mint a pénzügyi bizottságban az elsőbbségek 78%-os kibocsátása. Addig hát várjunk türelemmel, vagy ha jobban tetszik, folytassuk a vitatkozást.

Ujabb mozgósítási hírek.

(Olaszország és a balkán zavargás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 18.

Említettük, hogy a bécsi börzén tegnap nagy rémületet okozott az a hír, hogy a balkáni viszonyok miatt monarchiánk már mozgósít. Az osztrák kormány tegnap hivatalosan megcáfolta ezt a hírt, a melynek most már tudjuk a forrását is. A római *Tribuna* közölt egy bécsi táviratot, a mely szerint a monarchia 300.000 embert mozgósít, s harmincezer ember már a napokban el fog indulni Macedóniába.

A bécsi *Zeit*-ban ma egy diplomata úgy nyilatkozik, hogy egyelőre még semmi ok sincs az aggodalomra. Bizonyos ugyan, hogy Törökország megpróbálja a maga hasznára értékesíteni Oroszország kelet-ázsiai lefoglaltságát, de az is bizonyos, hogy az európai hatalmak nem fogják megengedni neki azt, hogy a már megkezdett reformok végrehajtását megakassza vagy még lassúbbá tegye. Magyarország és Ausztria komoly beavatkozására csak abban az esetben kerülhetne a sor, ha valamely hatalom, talán a bolgár kormány, a macedón bandákat újabb mozgolódásra biztatná föl. Ez különben nem valószínű, mert a macedón bandák vezetői meghasonlottak egymással s a mi ennél is fontosabb: a macedón komité pénze már elfogyott.

Rómából táviratozzák: A sajtó az Ausztriából jövő hivatalos cáfolatok ellenére is folytatja az izgatást az osztrák-magyar monarchia állítólagos terjeszkedő törekvései miatt. Akadt ma ujság, amely azt a rémjesét hieszteli,

vettem a hályogot a szemedről és te láttad, hogy ha másokkal rosszat teszel is, csak magadban teszel kárt. Egy élet, egyetlen egy van mindenben és csak egy része az egynek, egyetlennek nyilvánul benned. És az életnek csak ebben az egy részében, magadban vagy képes az életet tökéletesíteni vagy megrontani, növelni vagy csekélyesbbiteni. Tökéletesbbiteni csak oly módon tudod magadban az életet, hogy lerántod a korlátokat, amely te életedet, a többi lény életétől elválasztja, ha magadnak tekinted a többi lényt, ha szereted. Megölni más lényekben az életet, nincs meg a te hatalmadban. Azoknak az éllete, akiket te megöltél, csak a te szemed elől tűnt el, de nem semmisült meg. Az életre nézve nem létezik sem idő, sem tér. Az élet egy pillanat s az élet egész sora az évezredeknek és a te életed, valamint minden látható és láthatatlan lénynek élete ugyanaz. Lehetetlen megsemmisíteni az életet vagy megváltoztatni azt, éppen mivel csak egy és egyetlen. Minden más látszat és ámitás.

E szavakkal az aggastyán eltűnt.

Másnap reggel Assarhaddon király Laïliet és a többi foglyot szabadjára hagyta és beszűntette a kivégzéseket.

Három nappal később magához hívta Assurbanibahal nevű fiát és átadta neki a kormánypalcát, ő maga legelőször is a sivatagba ment, hogy gondolkozzék azon, amit hallott. Azután záradoknak öltözött ment városról-városra, faluról-falura és prédikálta az embereknek, hogy csak egy élet van s hogy az emberek csak magokkal tesznek rosszat, ha másokkal akarják azt elkövetni.

hogy a *tirol* hadtestet mozgósították s ez a hadtest minden pillanatban *képe Olaszországba benyomulni, ha Olaszország ellenezné Macedóniának Ausztria Magyarország által való okkupálását.* Ez az izgatás csak arra való, hogy a sajtó a kormány ellen hangulatot csináljon. Az olasz közvélemény nem ad hitelt ezeknek a rémjeseknek.

Belgrádból táviratozzák: A szerb konzulátusok a kormánynak jelentést küldtek, hogy Ausztria-Magyarország a kapott felhatalmazás alapján készül újjászervezni a szerb határon levő török kerületekben, Uszküb, Kicservo, Kratove és Palánka vidékén a macedón csendőrségeket. Ezek a jelentések itt nagy aggodalmat keltettek, mert azt hiszik, hogy Ausztria-Magyarország ezzel örökre véget vet a szerb nemzeti aspirációknak, amelyek ezekben a kerületekben ősi jogokat formáltak.

A „Neue Freie Presse” jelenti Belgrádból e hó 17 éről: Fetti basa a gyakorvai albán mozgalmat nem tartja fontosnak. Azt állítja, hogy az nem irányul sem az adók, sem pedig az újítások ellen, hanem úgy keletkezett, hogy a török hatóságok néhány albán rendzavarót letartóztattak és az albánok ezeknek szabadonbocsátást követelték.

A „Neue Freie Presse” jelenti Szófiából: Szarafov az egyik vereséget a másik után szenved. Bulgáriában már régóta nem áll jól és az utóbbi időben teljesen *zátonyra jutott az a kísérlete, hogy a közvéleményt megnyerje a háborúnak.* A Zoncsev-párt hivatalos lapjában jelenti, hogy hazafias kötelességnek tartja e pillanatban, midőn a legcsekélyebb vigyázatlanság a legborzasztóbb bonyodalmakat okozhatná, minden akcióval felhagyni. Ezt a nyilatkozatot az ország, mely már régóta nyugalomra áhítozik, lelkesedéssel fogadja. Nagyon zokon vettek Szarafovtól azt, épp úgy Bulgáriában, mint Szerbiában, hogy mozgalmának Görögországban keresett támogatást. Tavasszal kétségkívül felbukkan itt-ott egy banda, de Szerbiától, Bulgáriától, sőt Görögországtól támogatott nagyobb mértékű fölkelés, mint ahogy azt Szarafov remélte és kívánta, lehetetlenné vált. Szarafov, mint a macedón mozgalom vezére, eljátszotta játékát.

A facseti beszámoló.

(Nemess Zsigmond választói között.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 18.

Mai lapunkban megemlítettük már röviden, hogy Nemess Zsigmond dr., a facseti kerület országgyűlési képviselője beszámolót tartott, melyet választói általános helyesléssel fogadtak. A beszámolóról még az alábbi részleteket közölhetjük:

Nemess Zsigmond körútjában *Igazfalván* rendkívül meleg fogadtatásban részesült és nagyszabású beszámoló beszédet tartott, a melylyel teljesen meghódította a legutóbbi választás alkalmával volt ellentáborbelieket, másrészt elnyomta azon rosszirányú mozgalmat is, melylyel egyes izgatók e jóra való magyar nép romlatlan lelkületét megmételtyezni igyekeztek.

Már d. e. 10 órakor, a templomi ajtóság bevégeztével gyülekezni kezdett Igazfalva lakossága a község háza előtt és küldöttséget menesztett Facsetre a képviselő elé, ki 11 óra után *Schönfeld* László főszolgabíró és több előkelő facseti uri ember kíséretében megjelent, lelkes éljenzéssel fogadtatott. *Lukács* Gergely községi első bíró igazi magyar, barátságos, meleg szavakkal üdvözölte a képviselőt, ki azután előterjesztette beszámolóját.

Mindenekelőtt a lefolyt parlamenti év történetét ecsetelte, majd a jelenlegi politikai helyzetet világította meg és rámutatott arra, hogy a szabadelvű párt programja teljesen kimeríti azon vívmányokat, melyeket pillanatnyilag, minden különös rázkódtatások nélkül elérni lehetett és melyek kihatásaikban nagyfontosságúak és mély jelentőségűek.

Attér azután az ezen községben nagyon is aktuálissá vált, ugynevezett *szociális kérdésre*.

„Onök — ugymond — hozzám is eljuttattak egy nyomtatott felhívást és ebben különösen két pontot ajánlottak figyelmembe, melynek egyike a választói jogra, másika az adók kérdésére vonatkozik.

A mi az elsőt illeti, e tekintetben bizonyára van tudomásuk arról, hogy a képviselőházban a legilletékesebb helyről, a miniszterelnöki székéből tettek oly kijelentések, mely szerint a választási jog már a legközelebbi időkben kiterjesztetik, sőt ígéret van arra nézve, hogy a legközelebbi választás már ezen kiterjesztett választói jog alapján fog eszközöltetni.

Elfogadom tehát azon kívánság szükségességét, hogy a választói jog igenis kiterjesztessék, valamint elfogadom a második tételt is. Elsmerem azon ideális kívánság helyességét is, t. i. az általános választói jog és a titkos szavazás behozatalát, de ezt mégsem találom ma még Magyarországon teljesen keresztülvihetőnek, mert nem azonosíthatjuk magunkat azon nemzetekhez, a hol sem nyelv, sem nemzetiségre nézve nincsenek oly eltagolások, mint épen nálunk Magyarországon.”

Rendkívül hevesen kelt ki Nemess azon csekély értelmiséggel bíró vándorpróféták ellen, kik a szocializmus magasztos elveit csak diszkreditálják és oly tanokat hirdetnek, oly eszméket csepegtetnek a hiszékeny nép lelkébe, melyek az anarchiát propagálják és hitétől, hazájától akarják megfosztani az emberiséget.

„Ha önök — folytatta — a szocialismust úgy fogják fel, hogy ennek alaptétele az emberek egyenjogúsága, úgy ott találják a szocialisták körében legelső helyen az önök képviselőjét is, ki úgy fogja fel népképviselő hivatását, hogy annak a népért, a néppel kell dolgoznia. Ily értelemben büszkén vallom magam szocialistának, de hozzátehetem, hogy ekként velem van a képviselők nagy többsége is, mert ezt az elvet vallja minden komoly gondolkozású ember és minden önérzetes politikus.”

Ezután több nagyfontosságú helyiérdekkel bíró dolgokra terjeszkedett ki, ígérve, hogy kerületének érdekében tőle telhetőleg mindenkor a legnagyobb buzgalommal és odaadással óhajt eljárni és munkálkodni.

Az óriási számban megjelent közönség nagy élvezettel hallgatta közszerepetben álló képviselőjének meggyőző érvekben gazdag, szép lendülettel és élénk temperamentummal előadott beszédét; *Lukács* bíró hálásan meg is köszönte községe nevében a képviselő ideérkezésével felavatott ünnepnapot.

Már jó késő délutánra járt az idő, a mikor a kocsisor visszafordult Facset felé. Másnap Birkisen és a marosi járás többi községeiben hasonlólag ismétlődtek az ovációk, a melyekből a román ajku parasztság mindenkor erősen kivész részét, valahányszor képviselője körükben megjelenik.

SPORT.

† Budapesti és aradi vívómesterek mérkőzése. A mint megirtuk, a pünkösdkor Aradon rendezendő országos szövetségi tornaversenyen a budapesti vívómesterek egyesülete is részt vesz. Az egyesület azonban kikötötte, hogy tagjai csakis magyar vívómesterekkel mérkőzhetnek. Így nem lenne alkalmunk *Maione* vívómestert a porondon látni. *Lovas Gyula* budapesti vívómester elhatározta, hogy a tornaverseny keretén kívül mérkőzése fogja *Maione* Vincézt felszólítani, a mely mérkőzés meghívott közönség előtt fog lefolyni. Sportkörökben nagy érdeklődéssel néznek ez elé az élvezetes mérkőzés elé, mert bi-onyosra veszik, hogy *Maione* elfogadja a kihívást.

† Az Aradi kerékpár-klub ma este fél kilenc órakor tartotta a Pölzi-kávéházban választmányi ülését *Krausz Samu* alelnök vezetésével. Több belső ügy elintézése után elhatározta a választmány, hogy a klub ez évi rendes közgyűlése február 25-én lesz a Pölzi-kávéházban, este fél kilenc órakor. A közgyűlésre ezúton is meghívja a választmány a tagokat, azzal, hogy határozatképtelenség esetén a közgyűlés huszonötödikéig nyolc napra fog megtartatni, s tekintet nélkül a megjelenők számára, határozatképes lesz.

Hadihajóink a háboruban.

(Az „Aspern“ és a „Kaiserin Elisabeth.“)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 18.

Bécsből az az érdekes hír jött ma, hogy az *Aspern* cirkálóhajót, mely már Sanghaiba érkezett, nemsokára követni fogja az osztrák-magyar haditengerészet egy másik cirkálója, a *Kaiserin Elisabeth*, amely parancsot kapott, hogy haladéktalanul utazzék a háboru színhelyére, Port-Arthur alá, a Pecsili-öbölbe. E két hajónak nemcsak az a feladata, hogy a kínai partok mentén az osztrák-magyar alattvalókat megoltalmazza, de az is, hogy szükség esetén védelmére keljen kereskedelmi gőzöseinnek, sőt az is, hogy mindenhol közbelépjen, hol „a monarchia tekintélyének megőrzése eljárást követel.“

Ilyen utasítások mellett nincs kizárva, hogy a cirkáló ágyai megdördülnek a kelet-ázsiai harctéren, mint a kínai-japán háboruban történt.

A harc színhelyéről érkező táviratok ma is megbízhatlanok. Annyi azonban kétségtelenül kiviláglik belőlük, hogy az orosz hadsereget minden oldalról katasztrófák érik, hogy a japánok erős támadásra készülnek, hogy az orosz fővárosban rendkívül deprimált a hangulat a vereségek miatt.

Mai távirataink a következők:

Lehangoltság az oroszok közt.

Bécs, február 18. A „Berliner Tageblatt“-nak jelentik Pétervárról: Az orosz hajóhad sok balsikere nagyobb lehangoltságot idézett elő, mint a hogy várni lehetett. Különösen a szárazföldi csapatok tisztjei bírálják élesen a hajóhadat. Csak néhány szórványos hang akad, mely nem ad nagyobb fontosságot az első sikertelenségeknek, bár a kedvezőtlen hírek mindinkább szaporodnak. Így ma az az ellenőrizhetetlen híresztelés kapott lábra, hogy a *Baján* cirkálóhajót orosz akna légbe röpítette. Katonai körökben most már hajlandók a japán hajóhadnak nagy túlsúlyt tulajdo-

nitani. Nem kételkednek abban, hogy a szárazföldi csapatok végre is győzni fognak, mert Oroszországnak sok igen derék hadvezetője van. Nagyon biznak *Artamonov* fiatal tábornokban, ki a boxer-lázadások alkalmával nagy feltűnést keltett. A társasági körökben is nagy lehangoltság és a leghihetlenebb mendedmondák keringenek, így pl. azt rebesgetik, hogy *Amerika megmérgezett konzerveket szállított.*

Pétervár, február 18. A „Baján“ cirkálóhajó katasztrófáját hivatalosan megerősítik. A hajót saját aknáit robbantották fel, a hajón levők csaknem kivétel nélkül elpusztultak.

Berlin, február 18. Pétervárról táviratozzák a Berliner Tageblattnak, hogy az orosz fővárosban a lakosság körében és hivatalos helyen nagy a lehangoltság az orosz flotta folytonos vereségei miatt. A szárazföldi hadsereg tisztikara élesen bírálja és elítéli *Alexejevet*, aki a legnagyobb hibát követte el akkor, amikor nem *Vladivosztokban* koncentráta az orosz hajóhadat és Port-Arthurban csak éppen a torpedó-flottát kellett volna hagynia. Pétervárott azt tartják, hogy *Alexejev* miatt a japánok akár partra is szállhattak volna, ha ez lett volna a céljuk.

Pétervár, február 18. Hivatalosan az hírlik, hogy *Pleskét* a pénzügyminisztériumból meghívták a birodalmi tanácsba.

Pétervári hang a háborúról.

Oroszország mindent elkövet, hogy a háboru kitörése miatt a felelősséget Japánra hárítsa. A világsajtóban számos cikk jelenik meg, mely orosz konyhán készülve, igyekszik megfosztani a bátor kis Japánt Európa szimpátiájától. Természetesen azt hangsúlyozzák főként, hogy Oroszország akarata ellenére jutott háborúba, hogy Japán beteges nagyvárosi mániája sodorta oda és hogy Oroszország most is hajlandó volna a békére, bár kétségtelen, hogy a háboru csak az orosz feyverek diadalával és az orosz dicsőség emelkedésével végződhetik.

Éles kritika tárgyává teszik a hadüzenet nélkül való támadást. Hivatkoznak a diplomáciai szokásra, hogy a diplomáciai ügyvivő visszahívása esetén bemutatja visszahívó levelét az uralkodónak, akinél akreditálva van. Ezzel a diplomáciai összeköttetés megszakad ugyan, de azért ez még korántsem jelent háborút, hiszen a történelem legalább husz esetet tud fölmutatni, hol a diplomáciai összeköttetés megszakítása dacára, az ügy békés uton nyert elintézését. Japán ezt lehetetlenné tette váratlan és indokolatlan támadásával. Sőt be sem várta az orosz válaszigjegyzéket, mely mint mondják, hivatalos parancsra volt visszatartva Tokióban és ezért nem kaphatta meg azt idejében *Rosenbáró* orosz követ.

Annyi bizonyos, hogy Pétervárott mindenki azt hitte, hogy Oroszország válasza kielégíti Japánt, s a béke megszilárdulásában ki sem kételkedett, mikor egyszerre csak ágyudőrej hírért hozta a táviró. A hírek óriási hatása volt. Szavahihető emberek beszélik, hogy ennek hallatára *Lamsdorff külügyminiszter leseéduilt székeről.* A cár ismételte elmondatta magának a történelket, mint a ki első hallásra nem ad hitelt, azután ég felé árt karokkal fölkiáltott:

— Bizony, bizony, fatális egy ország!

Sok mást is fölboznak az oroszok békeszeretetről. *Alexejev* admirális értesülvén a diplomáciai összeköttetés megszakításáról, fölhatalmazást kért az ellenségeskedés megkezdésére. Nem kapta meg. Sőt egyenesen utasították Pétervárról, hogy tisztán védelmi helyzetben maradjon.

ták Pétervárról, hogy tisztán védelmi helyzetben maradjon.

A japán támadás hírére az orosz lapok elkéseredett hangú és a visszatörésre lelkesítő cikkeket írtak. Hivatalos kommuniké utján elrendelte a kormány, hogy ezeknek a cikkeknek a hangját megfelelően enyhítsék. A „Journal de Saint Petersburg“ aznapi számát elkobozta a cenzura, mert hamis hírből a japánok vereségét hozta.

Látnivaló tehát, hogy az oroszok a japánok nyakába kerítik az erkölcsi felelősség vizes lepedőjét is. No, ez nem újság. Már az *Aesopus* farkasának is pompás érvei voltak, mikor a bárányt fölfalta.

Hírek Port-Arthurból.

London, febr. 18. A japán követség eddig még nem kapta a legújabb tengeri ütközet hírének megerősítését. Magánjelentés érkezett azonban a tőzsdére is, a mely szerint az ütközet a port-arthuri kikötő bejárata előtt folyt le két japán romboló torpedó, s orosz hajók s torpedók között. A két japán hajó az „Asayiri“ és „Hayatori.“ Az erődből hevesen tüzeltek a két hajóra, de minden eredmény nélkül. A Hayatori reggel öt órakor egy orosz torpedót szétrobbantott s egy orosz hajót harc-képtelenné tett. A Central News-nek jelentik, hogy az első szárazföldi ütközet február 24-ére várható a Jalu-folyó körül.

London, febr. 18. Ugy látszik, az oroszok feladják pozíciójukat a Jalu-folyó körül. Port-Arthur őrsége csak 6-8000 emberből áll. Az élelem hat hónapra elegendő. A japánok azonban azt hiszik, hogy az élelmezés körül az oroszoknál oly nagy a korrupció, hogy két hónapnál tovább nem tartják ki Port-Arthurban az oroszok. A *Czarevics* páncélos hajó sérülései oly nagy mérvűek, hogy azokat Port-Arthurban nem lehet kijavítani. A Timesnek jelintik Pekingből: Port-Arthurban a kikötőben het sulyosan sérült orosz hajó áll, melyeket aligha tudnak a háboru folyamán kijavítani. Az oroszok azt állítják, hogy 15 japán hajót tettek tönkre. Ez azonban nem igaz. Az oroszok Port-Arthur melletti Kivanhungot lázasan erősítik, mert a közelben japán csapatok szálltak ki.

London, febr. 18. A Reuter-ügynökségnek Pétervárról azt jelenti magántudósítója, hogy *Makarof* tengernagynak *Stark* admirális helyére Port-Arthurba való utazása alkalmából nagy ünnepségek és tüntetések voltak. A Szent-András-templomban ünnepies istenitisztelet volt, miközben *Makarof* áldozott. Később lelkes tüntetés volt *Makarof* lakása volt. A város képe különben a rendes. A hazafias tüntetéseket ma csend váltotta fel. A lakosság minden rétege résztvesz a betegápolás szervezésében. Magánosok nagy összegeket adtak össze az elvesztett hadihajók pótlására.

Osztrák-magyar hajók Japánban.

Bécs, február 18. Az osztrák-magyar haditengerészet *Kaiserin Elisabeth* nevű cirkálóhajója parancsot kapott, hogy hagyja félbe feladatát, az ausztráliai kikötők meglátogatását és Batáviából induljon haladéktalanul a Pecsili-öbölbe.

A „Neu Freie Presse“ ehhez a következőket jegyzi meg: A Sanghaiba érkezett *Aspern* nevű cirkálóhajóval feladata lesz nevezett cirkálóhajónak a földieink mindenesetre szükségessé való védelme, kiknek érdekei akkor szenvedhetnének, ha a Kinában több nap óta észrevehető idegenellenes mozgalom tovább terjedne

és ha a mandarinok magatartása a császári udvarnak Pekingből való esetleges menekülésével továbbra is veszedelmes táplálékot nyerne. Ezen kívül kötelessége hadihajóinknak szükség esetén kereskedelmi gőzöseink védelmére kelni, ezeknek adott alkalommal kíséretet nyújtani és mindenhol közbelépni, hol a monarkia tekintélyének megőrzése eljárást követel.

(A Kaiserin Elisabeth a kilencvenes évek elején épült páncélos cirkálóhajó, amelynek minden tekintetben kitűnő szerkezete és harc képessége szerényebb vállalatokra tökéletes biztosítékot nyújt. Az Aspern páncél nélküli cirkáló, amelyet tizenhét tengeri mértföldnyi sebessége képessé tesz arra, hogy olyan missziókat, amelyek távoli pontokon való gyors beavatkozást kívánnak, kitűnően teljesítsen.)

Kína magatartása.

Péttervár, február 18. Pflug vezérőrnagy a következőket táviratozza a vezérkarnak: Juansikkai közhírré teszi, hogy Kína a semlegesség megőrzése végett 2500 csapatot küld Csincsunszuba a rend fenntartására. Port-Arthurban misem változott. Jinkau csendes. Megerősítést nyer az a hír, hogy a japánok tunguz bandákat szerveznek, hogy egy időben megtámadhassák a vasuti vonalakat. A Jalu folyam mentén csend van. Járőrök azt jelentik, hogy 50 versznyi területen nem látnak ellenséget, hir szerint a gőzösközlekedés a sanghai-nagaszaki-i vonalon legközelebb megnyílik.

Sanghai, február 18. A Mandsur nevű orosz ágyunaszádot felszólították a kínai hatóságok, hogy hagyja el a sanghai-i kikötőt. Az orosz hajó kapitánya kijelentette, hogy vár tengernagya parancsára.

London, február 18. A Reuter-ügynökség jelenti Tiencinből: 15 különvonat indult császári csapatokkal a határ felé. A csapatok Taotajvang parancsnoksága alatt állanak és hir szerint Csangjangban, nem pedig Riangjangban fognak állomásozni. Később valószínűleg 10,000 ember Majükün vezetése alatt érkezik Szasahóba.

Vizbefuult orosz katonák.

Köln, február 18. A Köln. Ztg. jelenti Csemulpóból tegnapi: A csemulpoi útközvetben a Varjak cirkálóhajó és a Korejec ágyunaszád legénységéből 456 ember, közöttük 17 tiszt esett el és fuladt vízbe. 15 tisztet és 250 főnyi legénységet megmentettek az angol Talboth cirkálóhajó, az Elba nevű olasz cirkálóhajó és a francia Pascal nevű cirkálóhajó. A Pittsburg nevű amerikai cirkálóhajón nincsenek megmenekültek. A megmenekültek a japán kormányval folytatott hosszas tárgyalás után, mely kiadatásukat kívánta, ma a Pascalon Sanghaiba mentek, hogy partra szállítsák őket. A Pascal ezután folytatta útját Saigun felé.

Páris, február 18. Ideérkezett hírek megerősítik, hogy több száz orosz katona, amikor megkísérlették, hogy a befagyott Bajkál tavon vágányokat helyezzenek el, életét vesztette. Az utászkatona épp hozálátták, hogy a sineket lerakják, amikor kitért egyike azoknak a viharoknak, melyekről a Bajkál-tó olyan hírhedt, minek következtében a jég beszakadt és nagyszámú orosz katona belefullt a jeges vízbe.

Shensi kínai tartományban lázadás tört ki. Az ügyészt és vámgazgatót a fel-dühödött tömeg meggyilkolta és testeiket darabokra vágta.

Péttervár, február 18. Irkutszból jelentik, hogy a Bajkál tavon történt hóviharban s a jégszakadéokban 800 orosz katona pusztult el.

A cár a katonához.

Szentpéttervár, február 18. A téli palota udvar Miklós cár ma szemlélet tartott a kelet-ázsiai harctérre induló szibériai első lövészezred zászlóaljai fölött. A szemlén megjelentek a főhercegek is és az egész udvar. A cár a szemle befejezése után a katonához meleg hangú beszédet intézett, melyben a következőket mondotta:

Boldog vagyok, testvéreim, hogy elindultok előtt láthatlak bennetek s szerencsés utat kívánhatok nektek. Szilárd meggyőződés, hogy régi ezredek becsületét megfogjátok övni a harctéren is. Megáldalak benneteket, testvéreim. Szent Szerafin imádkozzon értetek és kísérjen benneteket utatokon. A tiszteteknek köszönöm önkéntes jelentkezésüket. Fogadjátok, testvéreim, szívből eredő köszönetemet. Az isten áldjon benneteket!

Utközet készül.

London, február 18. A Standard tiencini távirata szerint oda tegnap Port-Arthurból magántávirat érkezett, a mely azt jelenti, hogy az orosz hajóhad megindult a tengerek.

London, február 18. A Daily Mail jelenti Hakodateból 17-éről: A Jakao japán cirkálóhajó kedden este lefoglalta a Bofring és Nadesza nevű orosz kereskedelmi hajókat, mert nem követték a 9-éről szóló ama császári rendeletet, hogy az orosz kereskedelmi hajóknak Japánt e hó 9-éig el kell hagyniok.

Tokió, február 18. Itt az a hír terjedt el, hogy az oroszok átletették a koreai határt.

Tiencin, február 18. Orosz forrásból eredő tudósítások szerint Kharbinban és egész Mandsuországban letartóztatták az összes japánokat, mert száznál több kémlet fedeztek fel, kik közül hatvan összeköttetésben állott volna a japán vezérkar hirszerző osztályával. A letartóztatott nőket és gyermekeket ismét szabadon bocsátották.

London, február 18. Sung-han-fu mellett állítólag a japánok, kínaiakkal szövetekezve, az orosz katonai vonalt fel akarták robbantani. A kínaiak az utolsó perben elállottak a tervtől s ez meghiúsította a merényletet.

Péttervár, február 18. Mandzsuriában eddig 228,000 orosz katona és 3928 tiszt van összpontosítva. Az összeütközést minden pillanatban várják.

A gyilkos Alexejev.

Alexejev helytartó, az orosz tengeri hadak szerencsétlen kezű parancsnoka, rettenetesen dühös azokért a katasztrófákért, melyek a fényes orosz flottát a japán hadihajóktól érték főleg Port-Arthur kudarcá bántja a nagyurat, a ki e fölötti elkeseredésében szinte hihetetlen, de annál inkább muszka embertelenségre valló tetteire ragadtatta el magát. Erről a dicső hadi cselekedetről egyik angol lap ad hirt a következőkben:

A „Daily Express“-nek jelentik Pétervárról: Alexejev helytartó magához hívatta azokat az orosz tengerésziszteteket, a kiknek mulasztása okozta Port-Arthur kudarcát. A tisztet erősen lehorzta s mikor ezzel készen volt, egy

fiatal tengerésztisztet, a kit legnagyobb mulasztás terhelt, ott a tiszték szemeláttára sajátkezüleg föbelőtt. A fiatal tiszt holtan bukott a parancsnok lábai elé.

Legújabb hírek.

New-York, február 18. Csifu-ból táviratozzák: Port-Arthur és Csifu között a kábelvezetékét tegnap elválták.

A tengerészeti miniszteriumban azt hiszik, hogy a Bajasinin orosz cirkálóhajó volt az, melyet e hó 14-én a Hajatori torpedó-naszád elfogott.

Páris, febr. 18. Pétervárról jelentik, hogy az orosz főhadiszállást áthelyezték Karbinba, mert Port-Arthur minden pillanatban elszigetelhető.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Proletárok, színmű. Török Irma vendégfellelével. (Páros bérlet.)

Szombat: Idegen nő, színmű. Török Irma vendégfellelével. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Armány és szerelem, dráma. Török Irma vendégfellelével. (Páros bérlet.)

— Pályázat az aradi színházra. Zilahy Gyula szinigazgatói szerződése Arad várossal 1905. május hó 1-én jár le, tehát elég messze arra, hogy a szinügyi bizottság ezzel a kérdéssel még most foglalkozzék. Szokásban van azonban, hogy a pályázatot a szerződés lejártá előtt jóval kilrják, hogy így a városnak módjában legyen a pályázni akaró igazgatók figyelmét ébren tartani, viszont, hogy azok is érdeklődjenek s ne kössék le magukat addig, míg a nagyobb vidéki városok színházainak sorsa el nem dől. Ugy halljuk, hogy az aradi színház újabb szerződési ciklusára a pályázatot már a jövő hó elején meg fogják hirdetni, de az sincs kizárva, hogy a pályázatot csak az ősszel, októberben teszik közzé. A pályázat iránt már is több szinigazgató érdeklődik. Balla Kálmán, a délvidéki sziniszövegesség igazgatója a napokban személyesen járt Aradon, most pedig Kövessy Albert, a kecskemeti színház igazgatója van itt s a pályázat dolgába beszélt Institoris Kálmán polgármesterrel és a szinügyi bizottsági tagokkal. Szendrey Mihály pozsonyi szinigazgató levélben jelentette be, hogy az aradi színházra annak idején reflektálni fog.

* Török Irma vendégjátéka. Rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik Török Irma, a budapesti Nemzeti Színház kiváló művésznőjének fellépés iránt. Három legjobb szerepét fogja eljátszani a vendégművésznő Aradon: a Proletároknak, Idegen nőben, Armány és szerelemben, mind három alakítása, melyek számos diadalt hoztak már neki, ismeretlen az aradi közönség előtt. Török Irma pénteken lép fel először a Proletároknak.

* Küry Klára Aradon. Mihelyt a lapok hirt adtak róla, hogy Küry Klára megvált a Népszínházról, az összes vidéki direktorok, közöttük Zilahy Gyula is felkérték a művésznőt vendégszereplésre. Zilahy öt estére terjedő vendégszereplésre hívta meg Küry Klárát, aki ezidél meg nem nyilatkozott ugyan, de amennyiben egyáltalában vidéki vendégszereplésre menne, minden valószínűség szerint Arad lesz egyike azoknak a vidéki városoknak, amelyekben a művésznő legelőször fellép.

* Timon Zoltán új könyve. Magyar kívándorlás és a nemzeti megújulás politikája címen Timon Zoltán, az aradi állami ipariskola tanára figyelmet érdemlő tanulmányt bocsájtott a könyvpiacon. A könyvben lefektetett szociálpolitikai s nemzetgazdaságtani nézetek között sok megszívlelni való akad; a gazdasági materializmusért való lelkesedés alul azonban nem egy helyt kicsillan az erős nemzeti érzés, amely pe-

dig az előbbivel meglehetősen ellenkezésben áll. A könyvnek aktualitást is kölcsönöz a tisztviselők fizetésemeléséről írott néhány részlet. Altalában a Timon Zoltán munkája értékes műnek bizonyult, amelynek elolvasása, ha egyes árnyoldalaitól eltekintünk, bárki számára is ajánlható.

Witt Emil és démona.

(Az aradi hivatalnok regénye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 18.

Witt Emilnek, a bünbe sülyedt aradi vasúti hivatalnoknak elszomorító regényéről egyre újabb adatok kerülnek napvilágra, amelyek azt bizonyítják, hogy a szegény ember egy lelketlen szélhámosnak, *Járdánházi Csomós Miklós*-nak az áldozata. Ez az ember démoni hatalommal nyűgözte le az akaratnélküli Wittet, és hogy minél jobban magához láncolhassa, szeretőjévé tette saját sógornőjét. A szenzációs esetről tudósítók újabb a következőket jelenti:

Witt Emil ezelőtt a *Máv* budapesti igazgatóságának hivatalnoka volt, honnan csak nemrég helyezték le, épen könnyelmű életmódja miatt, az aradi üzletvezetőséghez. Azokat a bűnöket, a melyek miatt most börtönbe került, még budapesti tartózkodása alatt követte el, de bennük felbujtó és tettes társ *Járdánházi Csomós Miklós* volt.

Witt Emil igen jó családból való, alig 30 éves fiatalember. Atyja Witt Frigyes, herceg *Pálffy* Miklós bátorkeszi uradalmának főerdősze, egy ötvenhat év óta becsülettel szolgáló aggastyán, egész Esztergom megyének köztisztelt alakja. Witt Emil előbb aktív hadnagya volt a *Mollináry*-ezrednek, beleszeretett egy uri, de szegény lányba, hogy elvehesse, kilépett a hadseregből, a vasúthoz került s ebben az állásban a legboldogabb házaséletet élte feleségével. Három gyermek atyja lett. A kis család egyszerűen, de tisztességben éldegélt a fővárosban, egész addig, míg Wittet balsorsa össze nem hozta egy kétes egzisztenciával, *Csomós Miklóssal*. Ez az ember tökéletesen hatalmába kerítette az idegbajos Wittet, aki nem bírt megszabadulni tőle.

A hajdan jóra való fiatal ember tökéletesen elzüllött; a hitelezési csalások után a váltóhamisítás következett. Witt mindent a *Csomós* tanácsára tett, s az így harácsoló pénzt ő vele dorbézolta el. Időközben büntetésből Aradra tették Wittet, de gonosz szelleme ide is utána ment a nyakán élésködni, s mindenféle gazságokba itt is belevinni. Arad köreiben *Csomós* úgy szerepelt, mint egyik legelőkelőbb fővárosi napilap munkatársa, *Járdánházi Miklós* név alatt, de ehhez a laphoz csak annyi köze volt, hogy a „Vegyések” rovatába olykor-olykor be-csempészett néhány, régi lapokból és könyvek-ből kimásolt apróságot s a becsapott lappal ezeket meg is fizette.

A „kedves”, *Csomós sógornője*, ezalatt itt üdült a — Szent István-kórházban, míg utoljára a Magyar Színházhoz jutott, ahol most is 25 forintos statisztánó.

*Csomós*t a budapesti rendőrség körözött, de eddig még nem sikerült elfogni. Ez az ember egyike a legveszedelmesebb szélhámosoknak, aki ördögi fufanggal eszelte ki a maga csalásainak és egyéb gazságainak a tervét.

Egyik érdekes „stikli”-je volt *Csomós Miklós*nak, amit *Elek* István budapesti kádármenterrel elkövetett. A kádárnak katonasor előtt állott a fia. *Csomós* magára vállalta, hogy majd hoz egy törzsorvost, aki neki jó barátja, s aki majd „segít a bajon.” Pár nap alatt meg is jelent *Elek* házában egy gondosan öltözött ősz úrral, a „törzsorvos”-sal. Az ősz ur berendelte

a gyereket, szabályszerűen megvizsgálta, az apának kijelentvén, hogy fia egy modern *Herkules* és biztosan behuzzák. De minden bajnak van orvossága. *Elek* megsejtette az „orvosságot”, rögtön kifizetett a törzsorvosnak 70 forintot, aki *Csomóssal* együtt hamarosan eltűnt. *Elek* soha se látta többé őket, de nem látta azóta drága aranyláncát sem, mely a szekrényen hevert a „vizitáció”-kor, de amely a törzsorvos úrral egyetemben örökre eltűnt. Ellenben *Elek* fiának, a „modern *Herkules*”-nek káromkodva be kellett rukkolnia bakának.

Az aradi vár legujabb rabjai.

(Tolvaj katonák brigád-fogságban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 18.

Csak a múlt hónap elején hoztak három szegedi utászakát az aradi brigádba s tegnap már ismét onnét szaporították az aradi várbörtön lakóinak számát. A 46-ik gyalogezred egy közlegényét hozták el nehéz fogságra. Ezt a katonát meg is érdemelte, mert főbenjáró bűncselekményt követett el. Meglopta főhadnagyát, akinek a szolgálatába rendelték, csalásokat követett el urának a nevében, egyszóval olyan kelemetlenségeknek tette ki a főhadnagyot, hogy annak könnyen az állásába kerülhetett volna a privadiner bűnös üzemle, ha arra idejekorán rá nem jönnek.

Az eset a következő:

Koczka János hmvásárhelyi illetőségű földműves legény a múlt év tavaszán vonult be tényleges szolgálattételre a szegedi 46-ik gyalogezred kötelékébe. A regruta fiú egyenesen a *váci fegyintézetből* került a katonasághoz. Vácott két évet ült különböző tolvajlásokért. Az ezrednél a 11. századba osztották be.

A katonaságnál csendes, jómagaviseletű fiúnak bizonyult a *Koczka János*. A bűnét is elfeledték régen és így történt, hogy néhány hónappal ezelőtt szolgálattételre osztották ki *Göschl Ottó* 11. századbeli főhadnagyhoz. Az ilyen tisztiszolgák nem teljesítenek tényleges szolgálatot, hanem mint tisztiszolgák havi 6 koronát kapnak uruktól.

*Koczka*knak azonban nem volt elég a napi öt krajcár lényeg mellé a 6 korona, hanem csalta és lopta *Göschl* főhadnagyot ott, ahol tudta. Felszedte a mosási pénzt, de a szegény mosóasszonyt nem fizette ki, hanem mindig azzal állt elébe, hogy nem fizetett a főhadnagy ur. A fűtésre kapott pénzt hasonlóképen saját céljaira fordította, a szükséges fát pedig a házbéliek fáskamrájából szerezte be. Hasonló képen cselekedet az üzletekben is, a hol visszaélt a főhadnagy nevével is.

Koczka turpisságai végre is kiszültek. Ezelőtt két héttel fogta meg egy stiklín a főhadnagy. Azonnal kérdőre vonta s a megszeppent baka bevallott mindent. Még aznap fogságra vetették és megindították ellene a vizsgálatot. Ez a napokban befejeztetvén, az iratokat áttették az aradi hadbíróshoz, a szélhámos bakát pedig tegnap este szállították át az aradi brigádba egy szuronyos őrzetű kísérete mellett. *Koczka* fölött az aradi hadbíróshoz már legközelebb ítéletet fog mondani.

A másik rabkatonát is Szegedről került ide s e fölött már ítéletet mondott az aradi hadbíróshoz. *Bálint Mása* József többszörös függelmértés és lopás miatt került a hadbíróshoz elé, a mely az enyhítő körülmények tekintetbe vételével *hét hónapi* súlyos várfogságra ítélte a szegedi bakát. Ez a büntetés hetenkénti kétszeres bőjttel van súlyosítva.

Merénylet egy járásbíró ellen.

(A késelő maros-illyei oláh.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 18.

Gondolkozásba ejtő dolog az a megdöbbentő elvadulás, amely az utóbbi időben az arad-megyei és környékbeli oláhság között lábra kapott, és amely maholnap a teljes anarchiához vezet, ha hamarosan a legerélyesebb eszközökkel elejét nem veszik. A környékbeli szocialista lázadások, a nap nap után előforduló büntettek lajstroma megdöbbentően nő, úgy, hogy maholnap statáriális állapotra lesz szükség a rend helyreállításához.

Marosillyei tudósítók ma ismét egy gyilkos merényletről ad hírt, amelyet egy ottani román paraszt *Farkas Sándor* kir. aljárásbíró ellen követett el. Az eset részletei a következők:

Pehel Juon guraszádai lakos régebbi idő óta pereskedett egy ellenségével, aki ellen teljesen jogosulatlanul és minden alap nélkül követelést támasztott. Ez a per *Farkas Sándor* marosillyei aljárásbíró előtt folyt, aki látva a követelés igaztalan voltát, ma délelőtt elutasító ítéletet hozott ebben az ügyben. *Pehel* szitkozódva távozott a tárgyaló teremből és bosszút forralt a bíró ellen.

Délben, mikor *Farkas* hazafelé igyekezett, *Pehel* egy kerítés mellől, ahol a járásbíró tele, reátámadt. Egy hosszú konyhakés volt nála, amelylyel a bíró felé szurt. Ez azonban még idejekorán félreugrott, és megkapva a *Pehel* kezét, dulakodni kezdett vele. Az oláh azonban kiszabadította a kezét, és másodszor is a bíró felé szurt. A kés pengéje áthatott a járásbíró vastag téli kabátján, és megsértette a húst, azonban nemesebb testrészekbe nem hatolt. *Farkas Sándor* a kétségbeesés erejével küzdött a merénylő ellen, aki a konyhakést döfésre emelte.

Eközben a járásbíró kiáltásaira összeszaladt járőrelők közül néhány férfi *Pehel*re vetette magát és hosszas küzdelem után sikerült is a dühöngő embert lefegyverezni. Az időközben megérkezett csendőrök azután elfogták a bosszúálló oláhot, és megkötözve bevitték a járásbíróshoz, ahol letartóztatásba helyezték.

Farkas Sándor jelentéktelen sebet beköztözték. A járásbíró állapota egyáltalán nem ad okot aggodalomra, úgy, hogy hivatalába még ma délután is bemehetett.

Fölrobbantott táncterem.

(Négy halott, hat súlyos sebesült.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 18.

Negyven fillér miatt halt meg tegnap éjjel két legény, meg két leány; negyven fillér miatt sebesült meg életveszélyesen hat ember, és negyven fillér miatt szenvedtek számosan kisebb-nagyobb sérülést. Egy fiatal legény negyven fillér miatt robbantott fel egy tánctermet, ahol javában mulatott a falu népe. Az eset *Nagy-Bajomban* történt, ahonnan a részletekről a következő értesítést kaptuk:

Kedden este a falubeli fiatalok mulatságot tartott beléptidij mellett. Este kilenc óra tájban bement a táncterembe *Rösler Jakab* nevű fiatal köfajtómunkás, aki azonban nem akarta megfizetni a negyven fillért. A bálnedzők ekkor felszólították *Rösler*t, hogy fizessen vagy távozzék. *Rösler* egyiket sem akarta teljesíteni, aminek aztán az lett a következménye, hogy kidödték.

*Rösler*nek kétszeresen fájt ez a kidobás, mert a szeretője bent táncolt a táncteremben, még pedig egy olyan legénnyel, akire régóta

féltékenykedett. Amint ezt ő maga is beismerte, azt még csak eltűrte volna, hogy kidobták, de hogy a szeretője egész éjjel mással mulasson, azt már nem tűrhette el. De azért a beléptidiját mégsem akarta megfizetni, hanem elhatározta, hogy megzavarja a mulatók vigtségét. Hazament, összeszedett vagy másfél kilogramm puskaport, amelyet a kőfejtés közben lopkodott el. Egy bádogszelencébe tette és visszatért a kocsmá udvarára, ahol a ház falát aláasta. Ott elhelyezte a doboz puskaport, amit aztán gyújtószinór segítségével felrobbantott.

A robbanás következtében a háznak aláaknázott fala összeomlott s a bedőlt falrészek a táncolók egy részét maguk alá temették. Az explózió annyira megrémítette a mulatókat, hogy azt sem tudták, merre meneküljenek. Fokozta az ijedelmet az is, hogy a lámpák lehullottak és kialudtak, a sötétségben pedig a szerencsétlenül jártak velőtrázó segélykiáltásai hallatszottak ki. A fejvesztett emberek szörnyű kavarodásban igyekeztek a teremből kiszabadulni, és a pánikban, az óriási tolongás és dülakodás közben számosan súlyos sérüléseket szenvedtek. A táncteremben lévők közül sokan a fal alá temetve sikoltoztak és jajgattak.

Az óriási robbanás az egész falut felriasztotta, és a rossz hirre összefutott embertömeg azonnal hozzálátott a mentési munkálatokhoz, amelyek azonban a legnagyobb erőfeszítés mellett is csak hajnalban ériek véget.

A romok alól Éri Mihályt, Komann Zsuzsannát, Veith Franciskát és Hahola Mihályt halva húzták ki. Rajtuk kívül még Suri Mari, Novák Eszter, Bicsák Katalin, Simon Pál, Székán Illés és Stauer Frigyes szenvedtek súlyos sérülést. A merénylő legényt még az éjjelel fogták.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi polgári lövészegylet f. évi febr. hó 28-án délelőtt fél 11 órakor a városháza emeleti kistermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak.

Fizetésektelen gabonabizományos.

(A japán-orosz háború áldozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 18.

A tegnapielőtti örült hausse a budapesti gabonapiacra megkövetelte a maga áldozatát, aki — és ez a tény a legsajnálatosabb, — alighanem maga után ránt egy-két másik céget is a bukásba.

Mint mai lapunk vezérhelyén kifejtettük, még az orosz-japán háboru kitörésekor kezdődött el a legádázabb harc a budapesti gabonabörzse a hausseisták és a baisseisták között. Mind a két fél a háboru kitörésétől, illetve elmaradásától tette függővé a spekulációit.

A bekövetkezett események a hausseistáknak adtak igazat; a háboru kitört. A nagy háboru nagy fogyasztó s ha maink a hadviselő felektől még nem is kaptak rendelést, még sem maradhat el, hogy termékük szivesebb fogadtatásra talál, sőt egyenesen keresni fogják azt oly fogyasztási területeken is, hol rendes viszonyok közt azt az orosz verseny nyomta. Arra a hirre pedig, hogy Oroszország végleg meg fogja tiltani a gabona kivitelt, a gabonapiacra a forgalom oly lendületet vett, amelynek következtében egy-két baissere spekuláló cég bukása biztosra vehető volt.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Weisz József gabonabizományos cég a mai napon bejelentette a fizetésekteleniséget. A cégnél különösen vidéki kereskedők voltak és vannak érdekelve, akik Weisz Józsefnél játszottak.

A bukás a tőzsdén, épen a fent említett okokból, nem keltett nagy konsternációt, sőt általában higgadtan fogadták a hírt. A cég állítólag óriási különbözettel tartozik, amelyeknek felére sincs elég fedezete.

A tegnapi, Reich Jenő és társa féle nagy bukással szemben a budapesti tőzsdén azt hiszik, hogy ez a fizetésekteleniség a tulhajtott hausse után következett amerikai három centes árhanyatlásra vezethető vissza. Most, a mikor az amerikai tőzsdéken, dacára a háborunak és dacára annak is, hogy az orosz-japán operációk színhelyére a szibériai buzán kívül a kaliforniai áru mégis csak valamivel előbb fog exportáltatni, mint a magyar buza, az árak hanyatlottak, nálunk is hanyatthomlok ment vissza a hausse.

Maga a tőzsdei gabonauzlet ma csendesebb mederbe terelődött, és az értékpapirtőzsde is sokkal nyugodtabban funkcionál mint az utóbbi napokban, a haretérről érkező ellentmondó hírek miatt.

HIREK.

Fascho-Moys Sándor temetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 18.

Csermői és deményfalvi Fascho-Moys Sándor miniszteri tanácsos temetése ma délelőtt ment végbe Csermőn, az elhunyt kiváló férfi aradmegyei birtokán, a hol nagy közönség jelent meg, hogy Fascho-Moys Sándor végtisztességén részt vegyen. A családtagokon és rokonokon kívül ott volt a boldogult számos barátja és tisztelője; képviseltette magát Aradmegye hatósága is, melynek az elhunyt egykoron aljegyzője, majd főjegyzője volt.

A koporsót hozó vonat Budapest felől Kétegyházán át délelőtt fél 10 órakor érkezett meg Csermőre. Ott rögtön üveges gyászokocsra tettek és számtalan magánfogattól kísérve a kegyuri templomba vitték, a hol díszesen felravatalozták. A halottas kocsit két külön kocsi követte, a mely zsufolásig tömve volt koszorúkkal. Ezek közt volt Aradmegye koszorúja a felirattal: „Aradvármegye törvényhatósága — kegyelete jeléül.” A koszoru szalagja a vármegye színeit viselte.

A temetési szertartás d. a. 1 órakor ment végbe a templomban. A bánatos özvegyen, szül. Grün Julia urasszonyon és leányain, Julián és Margiton, valamint ezek férjein, Papp Jánoson és Schneidt Gyulán kívül ott voltak: Institoris Kálmán aradvárosi polgármester, Salacz Gyula országgyűlési képviselő, Schill József megyei főjegyző, Faragó István aljegyző, Borsos Géza járási főszolgabíró, Andrénny Károly, Vásárhelyi János, Glatz Antal, Holländer Sámuel, Vertán Ernő stb., valamint Csermő község előljárósága s nagy közönség ugy helyből, mint a környékről.

A temetést Mauró József csermői római kath. lelkész végezte, megható beszéddel áldozva a boldogult emlékének. Teljes ornátusban ott volt a végtisztességön Kálmán Béla csermői ev. ref. lelkész és Popovics gör. kel. román lelkész is, bizonysgot téve a felekezetek közti békés együttélésről s arról a nagy tiszteletéről és szeretetről, melyvel Csermő népe

az elhunyt miniszteri tanácsos és földes ur iránt viseltetett.

A szertartás befejezte után a koporsót a templomban levő családi sírboltban helyezték el örök pihenésre.

— Osztrák delegátusok Magyarország ellen. A mi jó barátunk, Lobkowitz herceg osztrák delegátus és kérdemesült helytartó ur ma ismét életjelt adott magáról. Azon a címen, hogy ő „barátja” Magyarországnak (isten mentsen meg bennünket az e fajta barátoktól!) merészséget vett arra, hogy nekünk „tanácsokat” osztogasson és ennek örve alatt legyalázzon bennünket azért, a mért élni bátorokodunk és nemzeti követelményeket mertünk támasztani. A jeles herceg viselkedéséről a következő bécsi távirat számol be: Az osztrák delegáció mai ülésén Lobkowitz herceg éles beszédben támadta meg a magyar nemzeti követeléseket. O — ugymond — a magyarországi katonai követelésekben a katonai és gazdasági különváltás kívánságát látja megnyilatkozni, már pedig ez utóbbi végzetes lehet Magyarországra nézve. Magyarországnak szerinte nincsen joga a hadseregben magyarosítani. O barátja Magyarországnak, de azért az ilyen követelések hallatára azt mondja hogy: Eddig és ne tovább! A delegáció többi tagjai is ily értelemben beszéltek.

— Vasuti konferencia. Budapestről táviratozza tudósítónk: A magyar-osztrák és a bosznia-hercegovinai vasutak szokásos időközi konferenciája ma folyt le a vasuti és hajózási klub helyiségeiben. A közös igazgatói ülésen Ludvig Gyula főrendibázi tag, a magyar államvasutak elnök-igazgatója elnökölt. Kimondották, hogy a folyó évben a közös igazgatói értekezlet ügyvezetését a Déli vasúttársaságra ruházzák át, melynek vezérigazgatója, lovag Eder udvari tanácsos, szintén részt vett a mai konferencián. A közös igazgatói értekezlet után a magyar vasutak igazgatói külön-külön értekezletet tartottak. A konferencián az arad-csanádi vasutak részéről Vásárhelyi Béla vezérigazgató, főrendibázi tag és Sármezey Endre főmérnök vettek részt. A gyűlésezés, mely mindvégig bizalmas jellegű volt, déli 1 órakor ért véget.

Domány József kitüntetése. A kereskedelmi miniszter Domány József aradi bornagykereskedőt és udvari szállítót a magyar áruforgalmi statisztikai állandó értékmegállapító bizottság tagjává és kereskedelmi tanácsossá nevezte ki.

— Nagyböjti prédikációk. Mint minden évben, ugy az idei nagyböjti idő alatt is a minoriták templomában pénteken és vasárnap délután 2 órakor szent beszédok fognak tartatni. Pénteken Fényes Lajos Ferenc, vasárnapon pedig Wlassics Géza Anasztáz fognak prédikálni. Megjegyezzük, hogy az eddigi szokástól eltérőleg, vasárnap délután német prédikáció helyett magyar tartatik.

— A nagylaki választás. Makói levelezőnk írja: Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, értesítette Csanád vármegye központi választmányát, hogy Kristóffy József, a nagylaki kerület országgyűlési képviselője, főispánná történt ki neveztetése folytán lemondott mandátumáról. Hervay István helyettes alispán intézkedett, hogy a központi választmány szombatra f. hó 20-ára összehívassék, amelynek ülésén a választás napját kifogják tüzni s megválasztják a választási elnököket.

— Az új beruházási törvény. Budapestről táviratozza tudósítónk: A Tisza-kormány az általa benyújtandó új beruházási törvényjavaslat-

tal nemsokára elkészül. Beavatottak vélekedése szerint ez az előző kormány hasonló javaslatától sok tekintetben különbözik.

— **A király és a macedon mozgalmak.** Bécsből táviratozzák lapunknak: Ő felsége ma rendkívüli kihallgatáson fogadta a szófiai érseket, a ki a macedon-állapotokról kimerítően informálta a királyt. A felség figyelmesen hallgatta az érseket — azon reményét fejezte ki, hogy *Macedóniában a békés állapot minét előbb helyreáll.*

— **Sztrájkoló banktisztviselők.** A maga nemében páratlan sztrájkmozgalmról beszélnek pár nap óta budapesti előkelő pénzügyi körökben. Az eset, szerencsésen nem volt veszedelmes, de igen jellemző. A napokban történt, hogy egy budapesti, igen előkelő, nagy pénzintézetnek különben jól fizetett tisztviselői sztrájkra határozták el magukat, ha az igazgatóság nem teljesíti abbeli kívánságukat, hogy bizonyos százalékkal emelje a szokásos renumerációjukat. Erre a kívánságra pedig az szolgáltatott okot az elégedetlen tisztviselőknek, hogy az igazgatóság a jövő évi költségelirányzatba egy 40.000 koronás új tételt vett be, igazgatói fizetések javítása címen. A pénzintézet üzleti éve ugyanis oly briliáns eredménnyel zárult, hogy az igazgatók, akiknek különben is 50—60.000 korona évi jövedelmük van a banknál, megengedhették maguknak ezt a luxust. Csak hogy a pénzintézet tisztviselői másként gondolkodtak. Ha a két-három igazgatónak 40.000 koronával lehet javítani a fizetését, miért ne jutna néhány korona a tisztviselők fizetésének javítására is? Ez egy. De a másik, a nagyobb sérelmet abban látták, hogy, noha az üzleti eredmény az idén jóval fölülmulta a múlt esztendőké eredményét, a szokásos tantiémeket az igazgatóság csak a múlt esztendőké üzleti eredményéhez mérten állapította meg. Ezt a sérelmet tették leginkább szavá maguk között az előkelő bűrokbán és nyomban elhatározták a sztrájkot. Sérelmeiket írásba foglalták s a pénzintézet közgyűlése előtt az igazgatóság elé terjesztették. Az ívet a cégjegyzőkön kívül valamennyi tisztviselője a banknak aláírta. S a legkomolyabban megindultak a békéltetési tárgyalások, amelyek csakhamar eredményre is vezettek. Az igazgatóság méltányosnak találta a tisztviselők kívánságát és egy-két nappal a közgyűlés előtt hamarosan becsusztatott a mérlegbe egy 30.000 koronás új tételt a tisztviselők renumerációjának emelése céljából. Ezzel természetesen szent volt a béke és a kitörőben levő sztrájk megszűnt.

— **Halálozás.** Sulyos gyász érte Magyar Ferenc aradi közbecsülésben álló gépkereskedőt és városi törvényhatósági bizottsági tagot: fia Magyar Andor, huszonnégy éves korában elhunyt. A rokonszenves fiatal embert, a ki egyben atyja üzletének szorgalmas munkatársa volt, tüdőbaj érte, a mely korai halálát okozta. Péntek délután három órakor temetik el a Zrínyi-utca 6. sz. házból. Az *Aradi Kereskedők Köre*, a melynek az elhunyt tagja volt, külön gyászjelentést adott ki, s a temetésen képviselteti magát.

— **A háziurak és az állami tisztviselők.** A „M. Nemzet” írja: Mint értesülünk, a budai háztulajdonosok a napokban a Krisztinavárosi Kaszinó vendéglőjében gyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy a házaikban lakó állami tisztviselők lakbérért „stájerolják”, tekintettel arra, hogy az állam rendezte a tisztviselők fizetését. Volt olyan háziur is, a ki *negyven százalékos* emelést proponált és ez az ur nota bene — állami tisztviselő is egyúttal. A többi háziur ezt sokalta és abban állapodott meg, hogy a lakbérémelést a viszonyokhoz mérten tíz ti-

zenöt százalékban állapítják meg. A legtöbb helyen a lakbérérmelések már megtörténtek.

— **Eljegyzés.** *Chirke* Vilmos volt aradi, jelenleg nagykarolyi m. kir. pénzügyi számtiszt eljegyezte *Pokomándy* Erzsébet kisasszonyt Nagy-Károlyban.

— **A bodajki választás.** A bodajki kerületben — mint táviratban jelentik — ma ejtették meg nagy izgalomok közt a képviselőválasztást. Három jelölt mérkőzött a mandátumért: *Széchenyi* Viktor szabadelvű, *Szeless* Ödön dr. ügyvéd függetlenségi és *Perczel* Béla néppárti. Mindenik jelöltet egész sereg képviselő támogatta. A választási helyiség főleg néppárti képviselőktől hemzsegett, a kik egész nap ott futkostak a választási helyiségben és a többi párt bizalmi embereit egyre sértegették. A szavazás lázas érdeklődés mellett folyt le. Délután 6 órakor a szavazatok aránya a következő volt:

<i>Széchenyi</i> Viktor	653
<i>Perczel</i> Béla	620
<i>Szeless</i> Ödön	512

A néppárt óriási terrorizmust fejtett ki. Estefelé főképp a néppárti heccaplánok ellen fordult a hangulat, a kik a választók közé fura rakodtak s nyílt szemérmelenséggel fanatizálták a népet. Este fél 9 órakor ez volt az arány:

<i>Perczel</i> Béla	783
<i>Széchenyi</i> Viktor	653
<i>Szeless</i> Ödön	512

Tehát harmadfél óra alatt csupa néppárti választó szavazott le. A szavazás éjjelen tud fog tartani. A számarányból következtetve bármelyik jelölt fog győzni, okvetlenül *pótvalasztás* lesz a kerületben.

— **Kereskedők gyűlése Aradon.** Az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* aradi kerületének szervező-bizottsága az aradi kereskedőkhez a következő meghívót küldte ki a vasárnap tartandó gyűlésre:

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés aradi gőcpontjának megalakítása céljából *vasárnap* folyó évi február 21-én, délután két órakor a városháza dísztermében gyűlést tartunk, a melyen részt vesznek az O. M. K. E. központi előkészítő bizottságának vezetői, *Sándor* Pál orsz. képviselő urral élükön. Elégge nem hangoztathatjuk annak szükséges voltát, hogy városunk kereskedői e gyűlésen minél nagyobb számmal vegyenek részt. Ha szükség van arra, s ebben bizonyára nincs kétség közöttünk, hogy a magyar kereskedő osztálynak hatalmas, döntő súlyal bíró országos érdekképviselője legyen, akkor ezt az ország egyik első kereskedő-városában, Aradon jelentős egyöntetűséggel, impozáns formában kell kifejezésre juttatni. De kívánatos az is, hogy az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés ügyét dicséretes buzgósággal, lelkesedéssel propagáló férflak már most megtudják: milyen működést várnak a vidéki kereskedők a megalakítandó országos érdekképviselőtől, s mily bajok orvoslására kívánják annak programját kiterjeszteni? A midőn tehát e gyűlésre meghívjuk, kérjük, hogy az említett okokra való tekintettel okvetlenül megjelenjen szíveskedjék.

— **Aradi felolvasó a fővárosban.** A magyar mérnök- és építészegylet ut-, vasut- és hidépítési szakosztályának ma, csütörtökön, érdekes ülése volt. Ezen az ülésen *Sármazey* Endre főmérnök beszámolt azokról az eredményekről, melyeket hazánkban a motoros üzem bevezetésének kísérleteinél eddig az aradi és csanádi vasut üzemében értek. A felolvasás zajos hatást ért el.

— **Makói diákok Aradon.** A makói állami főgimnázium növendékei a tanári testület vezetésével nagyobb tanulmányi kirándulást rendeznek március huszonhatodikán a Zsil völgyébe. A kirándulás alkalmával utba fogják ejteni *Aradot* is, ahol huszonhatodikán éjjel meghálnak, és huszonhetedikén reggel hét órakor indulnak a Piski felé menő vonaton.

Visszafelé április elsején Brádról ismét Aradra érkeznek a diákok; itt megtekintik a várost, megkoszorúzzák a szabadságszobrot, megnézik a tizenhárom vértanu kivégzési helyét és délután térnek vissza Makóra.

— **Zátonyra került hajó.** *Fiuméből* jelentik: Az *Adria* hajóstársaság *Adria* nevű hajója, mely Fiuméből tegnap délután 6 órakor indult el földközi tengeri útjára, iszonyu viharos sirokokban éjjel Punta-Mránál Isztriában *zátonyra jutott*. Az *Előre* nevű vontatóhajó buvárral az *Adria* segítségére sietett és egyidejűleg segítséget kért az *Adria* pótlal haditengerészeti parancsnokságától. A gőzös nagyon veszélyes helyzetben van, de megmentése remélhető.

— **Beteg az asszony.** Egy orvoshoz izgatottan csöngetett be valaki az éjjel. A cseléd ajtót nyitott, meggyújtotta a lámpát. Az előszobába egy dult ábrázatu ur rontott be.

— Keltse föl a doktor urat.

A cseléd bevezette a városzobába, ahol néhány perccel később az orvos is megjelent.

— Doktor ur kérem, — mondja a vendég reszkető hangon, — tessék eljönni a feleségemhez, nagyon rosszul van.

— Ki ön és hol lakik? — kérdezte a doktor.

A látogató megmondta.

— Es mi baja önagységának?

— A gyomorra fáj.

— Talán nem lesz olyan veszedelmes a baj, hogy most keljen odamennem?

— En nagyon félek, hogy a baj veszedelmes.

— Egést, vagy nyomást érez a beteg?

— Egést, nyomást, nem tudom: egészen meg vagyok zavarodva a rémülettől.

— Nos, a baj nem lehet olyan nagy, adjon be ebből a oszillapítóból, — mondta az orvos és átadott valamit a vendégnek.

— Az Istenre kérem, doktor ur, tessék eljönni most, megfizetem a fáradságát. Nagyon, kimondhatatlanul szeretem az asszonyt és aggódom érte. Megbasad a szívem, ha látom, hogy szenved s azonfelül — benn van a házassági szerződésünkben, hogy ha három esztendőnél hamarabb hal meg, vissza kell adnom a hozományt...

— **Rettenetes büntetés.** A halálraítélés kintjai messze elmaradnak azon kínzások mögött, amelyekkel a kínai gyötrik a büntetésre ítélte vétkezőt. Sok szó esett már erről a kínai kegyetlenségről s az utazók, ha Kínát jellemzik, sohasem mulasztják el a copfos ország jellegzetes sajátosságai között a martiromságot felémlelni. Hanem minden eddig ismert kegyetlenséget fölülmul az, a melyről a haretéri tudósítók értesítenek most. A japán-orosz háboruban tudvalevőleg a kínai császárság semlegességét jelentette ki, ez azonban éppen nem akadályozza abban, hogy megragadjon minden alkalmat, a mely most kínálkozik, ha a gyűlölt idegeneken kifejtheti az érzelmeit. Wej-Haj-Wejben egy orosz származású kereskedőnek nyílt alkalmat erről személyesen meggyőződnie. A kereskedő agyonlőtt egy kínai embert, mert az betört a házába. A kínai hatóság azonban nem helyczkedett az önvédelem álláspontjára, hanem pörbe fogta a kereskedőt és elítélte. Az ítélet végrehajtása válogatott kegyetlenséggel volt fűszerezve. Előbb kitépték a szerencsétlen orosznak tíz körmet, aztán kiszúrták a szemét, átfúrták e dobhartyait. Ez azonban még csak bevezetése volt a büntetésnek, mert a java csak aztán következett. Az így mezcsonkított embert földalatti börtönbe zárták, ahol két teljes napon át sem ételt, sem italt nem kapott, már azt hitte, hogy éhhalállal kell elpusztulnia, a mikor a banditák „megszánták” őt és levágták a balkarját s azt megsütötték számára pecsenyének. Ehhez a pecsenyéhez desszert gyanánt levágták a lábainak ujjait s azokat is megsütötték. A szerencsétlen ember azonban

szerecséjére a nagy vérvesztés következtében meghalt. A kinzásért az orosz kormány már felelősségre vonta Kínát.

— **A nábobok megyéje.** Torontál vármegyében most állították össze 1904-re a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékét. A virilisták névjegyzéke ezuttal nem olyan gazdag, mint tavaly, mert például 1903-ban 27-en fizettek tízezer koronán fölül adót, az idén ellenben csak 18 ilyen virilista van. Tízezer koronán fölül fizetnek adót: Csekonics Endre gróf 218.021 korona, Harnoncourt Félix gróf 88.729 kor., Karátsonyi Jenő gróf 45.410 kor., Pejácsevics László gróf 45.406 kor., Róbert pármái herceg 42.862 kor., Zichy Agoston gróf 29.869 kor., Wimpffen Simon gróf 22.653 kor., Nákó Sándor gróf 22.216 kor., Karátsonyi Aladár gróf 20.047 kor., Batthyányi László gróf 19.807 kor., Dániel Ernő báró 19.239 kor., Karátsonyi Andor gróf 17.811 kor., József főherceg 17.014 kor., Csávossy Gyula 16.910 kor., Dungyarszky László 13.612 kor., Gerliczy Ferenc báró 15.727 kor., Odessalchy Géza herceg 11.357 kor., Lipthay Frigyes báró 11.090 kor. Öt ezer koronán fölül fizetnek adót: Baich István báró, Csekonics Sándor gróf, Dániel Pál, Duka Geza báró, Draxler Lipót, Jenovay Imre, Köhner Henrik, Karátsonyi Kamilló gróf, Lederer Artur, Lederer Károly, Maldeheim Artur gróf, Prieszter Guido, okányi Schwarcz Lajos, Solymos Gusztáv, Schmeicher Károly, Schwarcz Lajos, Schulpe Vilmos, Szentiványi Zoltán, Urbán Iván (Arad) és Zichy Andor gróf.

— **Hamis bukas — börtön.** *Eszék*ről táviratozzák: Gessler Adolfot, a fizetésképtelenné vált Zvecevo üveggyár egyik főnökét *letartóztatták*. Avval vádolják, hogy hitelezői kárára csalárd manipulációkat követett el. Egy belgrádi cég 40.000 dinárral van érdekelve a csődön. A megszökött: *Seidz*, ki Gessler üzlettársa, körözik. A csőd tömeggondnoka *Gyurgyevics* Vazul tartománygyűlési elnök.

— **Tragikomikus párbaj.** Madridból írják, hogy Malagában a városi tanács legutóbbi ülésén egy fiatal, heves tanácsos éles kritika alá vette az ottani fogházintézetet. Néhány tréfás uriember erre egy látszólag a fogházigazgatótól eredő levelet kézbesített neki, amelyben a fogházigazgató súlyosan megsérti és pisztolypárbajra hívja a tanácsost. A tréfálkozóknak sikerült azt is kivinni, hogy a tanácsos közülök választott segédek. (Előrebocsátandó, hogy a tanácsos nem ismerte személyesen a fogházdirektort). A heccet rendezők egy hordárt „tisztelőtreméltó egyéniségnek” öltöztettek, és a megállapított napon, mint fogházigazgatót mutatták be. A párbaj megtörtént. A tanácsos lőtt először, és ellenfele vértől borítva zuhant a földre. A gyilkos iszonyodva rohant el a színhelyről, és maig sem lehetett megtalálni. A felöltöztetett teherhordó egyébként nem is sebesült meg, hanem mikor a földre zuhant, egy vérről töltött marhabólyagot nyomott szíjével. A pisztolyok pedig csupán puskaporra és fojtásra voltak töltve.

— **A törökkanizsai rablógyilkosok.** *Törökkanizsáról* jelentik, hogy a minap elkövetett háromszoros rablógyilkosság tetteseit ma négy vándorcigány személyében *elfogták* és *letartóztatták*.

— **A grófi cégtábla.** *Berényi* János gróf a minap bank- és gabona bizományi üzletet nyitott Budapesten. A ház kapuja alatt koronával ékített márványcégtábla volt, amelyet az éjszaka ismeretlen tolvajok kiemelték a faiból s ellillantak vele. A gróf bejelentette a lopást a rendőrségen.

— **Nagy gyermekocsi küldemény** érkezett a Porter Vilmos Nagy Áruházába és a következő napokon újból jönnek friss küldemények. Tavaly tavasszal körülbelül 500 drb. gyermekocsi adott el a Porter-cég s így reméli, hogy az idén is ilyen nagy keletje lesz e cikknek. A kocsi mind igen kitűnő gyárból származnak s kivételük a tartós és izleses munka jellegét viseli magán. Már 5 forintért elég esinos és tartós kocsi kapható, magától értetődik azonban, hogy drágább kocsi is kaphatók, 25—30 forintig. Minden vevő fénykép-kedvezményben is részesül s így a kis babának a kocsihoz egyben az életnagyságu fényképet is adják. Városi és megyei telefon 324, vidékre is szívesen

küld a cég és a gondos csomagolásért mit sem számít föl.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akartok jutni,** Mauthne fele magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed Mauthner Odön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller utca 83, mindenkinek ingyen megküldi. Kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen felemlítendő az impregnált takarmányrépamagok és a legnemesebb gabnafélék dus vászárta. 3440

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon. 44

— **Elveszett** egy csomag 200 korona készpénzzel és egy 1904. évi május hó 2 án esedékes 1200 koronás váltóval. A becsületes megtaláló kérérik, hogy a csomagot Horvát Lipót dr. nak (Wesselényi-utca 20. a), vagy *Holländer* Ignác (báró Simonyi u.) küldje meg, hol illő jutalomban részesül.

Börtönbe került nábob.

(A puchói földesur kalandjai.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 18.

A nyolcvanas évek egyik gazdag és sokat emlegetett gavallérja, *Jankovich* Gyula ügyét tárgyalta ma a kir. kuria első büntető tanácsa, *Kelemen* Mór elnöke alatt.

Valaha a „puchói nábob” volt a *Jankovich* neve, de gazdaságának rövid idő alatt nyakára hágtott. Már alig volt valamije; puchói birtoka pedig tulajdonul volt terhelve adóssággal, de mivel passzióiról lemondani nem tudott, a legfurfangosabb családokhoz folyamodott, hogy pénzhez jusson.

Megrendeléseket tett butor és szőnyegre, vetőmagra, hordószámra vette a vörös bort, hozatott cipőkenőcsöt, szalámit, lószerszámot waggonszámra. A kereskedők és gyárosokhoz címzett megrendeléseiben, a levélpapíron a nemesi címer mellett ott ékeskedet e német szó: „Herrschaft Puchó,” holott az egész birtok nem állt száz holdnál többől s ez is meg volt terhelve adóssággal. A megrendelt árukat *Jankovich* *Feld* Adolf ügynök és *Liptai* Kornél segítségével azonnal eladta olcsó pénzért.

Tóth Jusztina még készpénzt is kölcsönözött neki. *Jankovich*, aki magát folyton „aranykulcsos vitéznek” adta ki, 9800 forintot csalt ki tőle, amely pénz természetesen odaveszett.

Mikor aztán rájöttek a nábob turpisságára, egyszerre 180 feljelentés érkezett ellene, melyből az ügyészség 44 csalási és két sikkasztási bűnügynek vádját tartotta fenn. Ekkor le is tartóztatták a gavallért, akit csak sógora jótállása mellett, a törvénytörés ítéletének meghozatala után helyeztek szabadlábra.

A törvénytörés *Jankovich* Gyulát bűnösnek mondta ki kilencrendbeli csalás büntetésében s ezért öt évi börtönrre és tízszer 40 korona pénzbüntetésre, *Feld* Adolfot bűnösnek mondta ki kilencrendbeli csalás büntetésében s ezért *nyolc havi börtönrre* és tízszer 40 korona pénzbüntetésre s végül bűnösnek mondta *Liptai* Kornélt egyrendbeli bünpártolás vétségében s ezért a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett *hat hónapi fogságra* ítélte.

A kir. tábla az ítéletet egész terjedelmében helybenhagyta. A kir. kuria *Dogariu* bíró előadásában pedig, dr. *Baumgarten* Izidor koronagyógyász-helyettes indítványára, a semmiségi panaszok vissza- és elutasításával hozzájárult az ítélethez.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Horga-család az esküdtek előtt. Megirtuk ilyen cím alatt, hogy *Horga* Alexa, *Nikola*, *Nika*, *Gyorgye* és *Vaszilie* szándékos emberöléssel vádolva kerültek az aradi esküdtszék elé, mert *Moczokán* *Tódort* és *Alexát* egy korcs-

mai verekedésben a lehető legsúlyosabb testi sértéseken felül revolverlövésekkel tisztelték meg bizonyos szívügyből kifolyólag. Ebben az ügyben ma hozott ítéletet az esküdtszék. Az esküdtek *bűnösnek* mondták ki *Horga* *Alexát* és *Vasziliet* a *Moczokánok* terhére elkövetett súlyos testi sértés vétségében. A bíróság az esküdtek verdiktje alapján *Horga* *Alexát* *tíz havi börtönrre* és száz korona pénzbüntetésre, *Horga* *Vasziliet* pedig *hat havi börtönrre* és negyven korona pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte továbbá *Horga* *Alexát* kétszáz korona, *Vasziliet* pedig száz korona kartérítésnek a sértettek részére való megfizetésére. *Nikola*t, *Nikát* és *Gyorgyet* az esküdtek nem bűnösnek mondták ki. Az ítélet ellen az elítéltek semmisségi panaszszal éltek.

§ **Becsületsértés fanatizmusból.** Egyik kisebb galicai község határát egy drótsodrony jelezte, amelyet a vallásos zsidóknak ünnepnapokon a ritus szerint átlépni tilos. A postahivatal egyik alkalmazottja arra a felfedezésre jött, hogy a drót egyik másik helyen kereszteli a táviróhuzalt, a mi könnyen forgalmi akadályra adhat okot. Ezért aztán a drótsodronyt ezeken a helyeken elvágatta. A község előjárósága megcsináltatta újra a huzalt és ki-mondotta, hogy „törjön le mindkét lába a postaszolgának, ha azt újra elszaggatja.” A postaszolga emiatt az izraelita község előjáróságát becsületsértés miatt följelentette és a bíróság el is ítélte az előjáróság tagjait érzékeny pénzbüntetésre. Az elítéltek fölébbsztek, de ezt a büntetést a felső fórum is megerősítette most.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 18.

Debitőzsde. Buzakínalatt mérsékelt, vételkedv korlátozott. Zrugodt irányzat mellett 25.000 métermázsza került forgalomba, kezdetben tartott, a zárlat felé nyugodt árkon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás derült.

Kreditőzsde. Berlin 2% magasabb.

Zárlat 12 órakor:

Buza áprilisra	8.76—8.77
Buza októberre	8.46—8.47
Rozs áprilisra	6.95—6.96
Rozs októberre	6.90—6.95
Zab áprilisra	5.78—5.79
Zab októberre	5.78—5.80
Tengeri májusra	5.47—5.48
Tengeri júliusra	5.6—5.61
Repece augusztusra	11.50—11.60

Zárlat 5 órakor:

Buza áprilisra	8.75—8.76
Buza októberre	8.45—8.46
Rozs áprilisra	6.96—6.97
Rozs októberre	6.95—6.96
Zab áprilisra	5.79—5.80
Zab októberre	5.78—5.79
Tengeri májusra	5.46—5.47
Tengeri júliusra	5.6—5.61
Repece augusztusra	11.50—11.60

Zárlat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	626.25
Magyar hitelrészvény	734.—
Lezámitolóbank részvény	449.—
Rima-Murányi vasmű részvény	444.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	624.50
Közuti vasut	581.—
Városi villamos vasut részvény	312.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 18. —

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 119—120 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 116—119 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 116—117 fillérig.

== **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Hitelezők védegylete a következő inzulvenciákat jelenti: Csiszer és Vásárhelyi fűszer- és vaskereskedő *Deés*. — Katzenbeiszter Henrik kereskedő Sarajevó. — Am. Germ Hopkos Comp. Hamburg. — Pick Fülöp kereskedő Budapest. — Hecht Ignác kereskedő Munkács. — Schlachta Ede kereskedő Liptó Rózsahegy. — Panajotovits Szvetozar kereskedő Bács-Monosztor. — Inse: Zsigmond bej. cég Szigetvár. — Muratovits Ejuba kereskedő Brcska.

Szeszüzlet.

— Február 18. —

Mai jegyzéink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 12:80—13— korona mmászánsként.

NAPIREND.

Február 19. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus töviskoszorúja. — Protestáns naptár: Jézus töviskoszorúja. — Görög-keleti naptár (február 6.): Bukol. — A nap két 6 óra 46 perckor. nyugszik 5 óra 10 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hetfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, sok helyütt csapadék, szeles, később hűvösebb.

Február 20. A Meteor aradi kerékpárklub hangversenyyel egybekötött táncmulatsága (Vass-szálló.)

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelnoky Viktor.

(72)

(Folytatás.)

Elmondtam neki azt is, hogy a jezsuiták egyszer maskepp kezdtek gondoskodni rólunk s ki akartak üzeni a templomukból; de ez nem sikerült nekik: levelet kaptunk az alkirálytól, melyben meg volt írva, hogy tanácskozássainkat „örök időkre” a Santa Lucia di Gesuban tarthatjuk, meg is mutattam a szindákónak a levelet.

— S mit felelt rá?

— Kinevetett.

— S a többi urak közül sem tud segíteni senki?

— Mindnél ott jártam, donna Eliza. Egész délelőtt szalagáltam Ponciusól Piátusig!

— Elia apó, — szót donna Eliza s meghalkította a hangját. — Nem felsegedett meg róla, hogy segítségül hívja a szenteket?

— Segítségül hívtam a fekete Madonnát is, Szent Sebestyént is. Könyörögtem mindegyikhez, amelyiknek csak tudtam a nevét.

— Hisznie, Elia apó, — szót donna Eliza még halkabban hangon, — hogy don Antonio Greco azért talált segítséget, mert pénzt áldozott a donna Micaela vasutjára?

— Nincs odaadni való pénzem — szolt az aggastyán.

— Mégis csak erre kellene gondolnia, Elia apó, — szolt donna Eliza, — hogy most ilyen nyomorúságba jutottak. Meg kellene próbálnia, hogy megfogadja a Krisztusképnek, hogy mindazok, akik a cénbe tartoznak, a vasut javára fognak beszélni és énekelni és rábeszélnek az embereket, hogy adakozzanak rá, ha meghagyják önöknek a templomukat! Nem tudjuk, hogy segíteni fog-e, de meg kell kísérelnünk mindent, Elia apó. Hisz nem kerül semmibe, ha megfogadja!

— Az ön kedvéért megfogadom, amit csak akar! — szolt az öreg.

S világtalan fejét ismét ráhajította a fekete koporsóra s donna Eliza megértette, hogy csak azért tette a fogadalmat, hogy szenvedésében pihenésre találjon.

— Elvigyem az ön fogadalmát a Krisztusképnek? — kérdezte.

— Tegyen, amit akar, donna Eliza! — felelt az aggastyán.

Ugyanazon a napon pedig Frá Felice reggel öt óra tájban felkelt s hozzáállott a temploma kisepréséhez. Nagyon erősnek és jókedvűnek érezte magát, de még félig sem végezte el a munkáját, mikor úgy tetszett neki, hogy a kavicsos-zacskós San Pasquale, aki ott künn állt a templom ajtaja előtt, valamit mondani akarna neki. Kiment hozzá, de San Pasqualeval semmi sem volt. A nap éppen akkor emelkedett fel az Etna mögött s a hegy sötét pereméről sugarai úgy siettek alá, mint a hárfa hurjai, csak hogy sokszínién, tarkán. S amint

éérték Frá Felice ódon templomát, rózsaszínre festettek. Rózsásak lettek a régi barbár oszlopok is, melyek a szent feje felett levő baldakin tartották, rózsás lett San Pasquale is, meg a kavicsos zacskója, rózsás lett maga Frá Felice is.

— Olyanok vagyunk, mint valami fiatal euhanc, — gondolta az öreg. — Sok esztendőnk van még hátra élni.

Hanem mikor be akart menni a templomba megint, olyan nehézként érezte a szívet s az a gondolat ébredt benne, hogy San Pasquale azért hívatta ki, hogy elbucsuzzék tőle. S a lábai is ugyanakkor úgy elnehezdedtek, hogy alig tudott mozdulni a helyéből. Nem érzett fájdalmat, hanem olyan fáradságot, mely nem jelenthetett egyéb, mint a halált.

Csak éppen a seprőt tudta még bedugni a sekrestyeajtó mögé, aztán felvászorgott a szentek szentjébe, lefeküdt a főoltár előtt való lépcsőre s beburkolódzott a csuhájába.

Ugy látta, mintha a Krisztus-kép feléje intett s így szolt volna:

— Most már szükségem van rád, Frá Felice.

S ő ott feküdt a földön s visszabólintott;

— Készen vagyok; nem tagadom el magamat.

Nem volt most már egyéb dolga, csak hogy ott fekdjék s várjon. S nagyon szépenk találta ezt. Soha életében még eddig nem érezte, hogy milyen fáradt. Most végre szabad volt kiphennie magát. Az a kép bizonyára ő nélküle is tekintélyben fogja tartani a templomot és a kolos ort.

Ott feküdt és mosolygott, hogy az öreg San Pasquale kihívta, hogy jó reggelt mondjon neki.

Igy feküdt ott egész késő délelőttig Frá Felice s leginkább szendergett. Senki feléje sem nézett s egyszerre az az érzés fogta el, hogy mégsem illik így kiszökni a világból. Mintha meg akarna csalni valakit. Ez minduntalan felébresztette. Hiszen papra is van szüksége; aztán nincs senkije, akit erre küldjön.

Amint így feküdt ott, az az érzés fogta el, mintha mind jobban összetöpreődne. Valahányszor fölébredt, mindig úgy tűnt fei saját maga előtt, mintha kisebb lett volna. Éppn olyan érzés volt, mintha lassankint eltűnne. Most már bizonyosan négyszer is beleburkolódhatott volna a csuhájába.

Bizonyára meg is halt volna csak úgy magában, ha ki nem jön a templomba donna Eliza, hogy a szentképet segítségül hívja a vakoknak. Különös érzés volt donna Elizának a lelkében, mikor idejött, mert szeretett volna segítséget nyerni a vakok számára, de azért nem akarta, hogy a donna Micaela dolga előbbre haladjon.

Mikor belépett a templomba, ott látta Frá Felicet feküdni a főoltár előtt s odatérdelt hozzá.

— Meg fogok ha ni, — szolt rekedten, — de aztán kijavította magát: — Meg kell hálnom.

Donna Eliza kérdezte, hogy mi baja van s azt mondja, hogy segítséget hoz.

— Üljön ide, — szolt az öreg s gyenge mozdulatot tett, hogy a csuhája ujjával letörölje az oltár lépcsőjéről a port.

Donna Eliza azt mondta, hogy elmegy a plébánosért s egy irgalmas néneért.

Felice megfogta a ruháját és visszatartotta.

— Előbb beszélnem kell önöl, donna Eliza. Nehezére esett az öregnek a beszéd s minden szó után nagyot, nehezett lélekezett. Donna Eliza megint leült melléje és várta, hogy mit fog mondani.

Frá Felice egy ideig szótlanul pihegett, aztán nekiperült az arca, a szemei ragyogni kezdtek s könnyen és sietve szólalt meg:

— Donna Eliza, örökségem van, melyet el kell testálnom. Egész nap sok gondot okozott nekem. Nem tudom, hogy kinek adjam.

— Frá Felice, — szolt donna Eliza, — ne aggaszsa ez magát. Nincs ember, akinek szüksége ne volna valami jó adományra.

De most, hogy Frá Felice egy kicsit erőre kapott, mielőtt az örökségről beszélt volna, el akarta mondani donna Elizának előbb, hogy milyen volt hozzá a jó Isten.

— Nem volt-e nagy az Isten kegyelme, hogy polaccová tett engemet? — kérdezte.

— Bizony, ez nagy kegyelem volt, — szolt donna Eliza.

— Ha csak igen igen kicsiny pis polacco lehet az ember, mar az is nagy kegyelem, — szolt Frá Felice — különösen pedig hasznos volt azóta, hogy a kolostort feloszlatták s társaim vagy elszéledtek, vagy meghaltak. Annyit jelent ez az adomány, hogy az embernek teli van a tarisznyája, kenyérrel, anélkül, hogy ki kellene nyújtani a kezét a koldulásra. Annyit jelent, hogy az ember mindenhol bárátságos arcot és alázatos köszöntéseket lát. Nem tudok ennél nagyobb adományt egy szegény barát számára, donna Eliza.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Február 17. —

Fehér Kereszt szálloda. Müller János intéző.

— Dr. Kornis Géza ügyvéd Temesvár. — Lust Armin utazó Budapest. — Spielman I. L. utazó Bécs. — Bleier József utazó Budapest. — Escheich Ede utazó Strasburg. — Kornis Gábor utazó Budapest. — Kohn Emil utazó Budapest. — Litsman Miksa utazó Budapest. — Grünberg Lajos utazó Budapest. — Prinner Imre utazó Budapest. — Zinner Imre utazó Szeged. — Braun Ignác utazó Budapest. — Roth Jakab utazó Bécs. — Cseikó Arpad intéző Kassa. — Novák Péter birtokos. — Salamon Adolf utazó Budapest. — Klein Armin utazó Bécs. — Fülöp Ernő utazó Budapest. — Kovács Jakab utazó Bécs. — Rilinsky Dénes birtokos. — Ribronsky Gyula gazdatisz. Mácsa. — Sarin Sándor hivatalnok T.-Szt.-Miklós. — Müller István magánzó neje N.-Kőrös. — Zirebernyi Vilmos utazó Bécs. — Habina János tanár Budapest. — Moravetz M. utazó Bécs.

Központi szálloda. Grosz Bertalan utazó Budapest. — Sandemusky Sándor utazó Berlin. — Vas Jenő utazó Budapest. — Weisz Adolf utazó Nagyvárad. — Komor Hugó utazó Budapest. — Székely Lajos utazó Budapest. — Fischer Gyula utazó Szeged. — Kerpel Kálmán igazgató Debrecen. — Boros Béla joghallgató Budapest. — Steiner János dr. ügyvéd Lippa. — Kohn Gyula utazó Budapest.

Nemzeti színház.

Bérlet 134. sz.

Páros.

Pénteken, 1904. évi február hó 19 én.

TÖRÖK IRMA mint vendég:

A proletárok.

Színmű 4 felvonásban. Irtá: Csiky Gergely.

SZEMÉLYEK:

Szedervári Irén	Bácsné. Török Irma.	Tulipán, szabó Németh J.
Zátonyi Bence	Zilahy Gyula.	Tulipáné Pajor Agnes
Mosolygó Timót Pál	Békés Gyula.	Borcsa Göcz Aranka
Darvas Károly	Bónis Lajos.	Mákony Balint Juhász S.
Bankó Béni	Mariházi M.	Mákony Zelma Szilassy J.
Elza, neje	Almásy Lola.	Darvas Károly Juhai József.
		Klimócai Juhai József.
		Jankó Ligeti V.
		Senki Gáspár Kley Margit.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Magyar Ferenc és neje szül. Bedekovics Paulin, gyermekeik Ferenc, Ilma, Ida — vőlegénye Kosztka Mihály, Márta és Vali, a maguk és számos rokonuk nevében mélyen megtört szívvel jelentik a felejtethetlen jó fiu, testvér, sógor, rokon és barát

MAGYARI ANDOR,

1904. február hó 17-én, éjjeli 1/2, 12 órakor, életének 24 ik évében, hosszas betegség után bekövetkezett gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai február hó 19-én, d. u. 3 órakor fognak Zrínyi-utca 6. számú házból, a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmisét áldozat február hó 20 án, d. e. 8 órakor fog a helybeli főt. Minorita-tyák szentegyházában az egek Urának bemutatatni.

Nyugodjék csendesen!

Arad, 1904. február hó 18-án.

517

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

Alapított 1890.

Alapított 1890.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsések igen tiszteit rendelőinket, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy

egyenruha és polgári szabó-üzletünket

1904. évi márczius hó 1-től

Boros Béni-tér 9. szám alá, (Schill József-féle házba) helyezzük át, hol továbbra is mindegyemű egyenruhák és uri ruhákat legújabb divat és pontos előírás szerint készítünk. Elsőrendű gyárosokkal összeköttetésünk azon keilemes helyzetbe juttatnak, hogy a legjobb minőségű szöveteket, ugymint mindennemű

vasuti, csendőri és pénzügyőri sipkákat, felszereléseket, valamint paszományokat

a legnagyobb választékban raktáron tartunk és azokat méltányos árak mellett árusítjuk.

Magunkat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradunk

Egy tisztességes házból való **Janiga A. és társa.**
fiu tanoncznak felvételük. **Janiga A. és társa.**

Kriszta Nikodém

épület és diszmű bádogos.

Aradon, Kossuth-utca 21. szám

(szembe az iskolával).

Elvállal minden az **épület** és **diszmű bádogos** szakmába vágó **uj** és **javitási** munkákat. u. m. 453

horgony és domborműveket, fürdő kádakat

konyha berendezések

elkészítését jutányos árak pontos kivitel mellett.

734—1904. p. n.

Hirdetmény.

A Westphaleni bányákban dolgozó magyar munkások közül igen sokat a bányák vezetősége elbocsátott.

Miről a kiutazni szándékozókat azzal értesitem, hogy saját jól fel-fogott érdekükben tervöktől álljanak el.

Arad, 1904. február hó 13 án.

Institoris Kálmán s. k. polgármester.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzávaló legjobb minőségű gumi csövek gyári áron. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári áron

Hönig Frigyes

harangöntőnél 86

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadtnak.

Nagy lelkesedéssel

és elismerőleg nyilatkoznak a **thealogyasztók**, a **Sultán rum** és a **Sultán thea** keverékekkel készített élvezetes italról.

Sultán Rum,

mely a theának rendkívül kellemes és finom zamatot kölcsönöz. Ára egy fél literes üvegnek **80 kr.**, 1 literes üvegnek **1 irt 50 kr.**

Sultán Thea,

mely főfele legjobb fajta keverékből áll. Ára: 1 deka **10 kr.**, 1/8 kiló **1 irt**, 1/4 kiló **2 irt.**

Tyukszem és szemölcs ellen

eddig páratlanul áll a híres és egyedül biztos szer, a **Hajós-féle**

ANAGALLIN.

Egy üvegnek az ára **35 kr.** 162

Fenti szerek kizárólag kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Sürgös figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

kilónként **10—36 kor.-ig**

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt, avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszközlik.

Megrendelés előtt kérjük cégünknel próbát eszközölni.

Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

A kinek

ismerettség híján

háasítóra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,kulesárnőre,
gazdaszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**Aki**

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadássterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,**Aki**mind Ezeket vétel vagy bérbe vétel cél-
jából keresi;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értekezni, ha az**„ARADI KÖZLÖNY“****kis hirdetési**
rovátát használja.**Fiatal intelligens hölgy,**ki a kettős könyvitelt tanulta gya-
korlat céljából nagyobb irodába
jaánlkozik előnyös feltételek mel-
lett. Cím a kiadóhivatalban. 496**Weitzer János toll.**Doboz
tor. 40 fill.

Nikkelbezt aczélból.

Kapható: **Ingunsz I. és Fianál.**
Telefon 517.**Ügyes, jó házból való leány**könyvkötészetünkben állandó al-
kalmazást nyerhet.**Alkalmi bevásárlási forrás.****DEUTSCH IZIDOR**

órás és ókszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek
megvételnek. 92**Hirdetmény.**A nagyméltóságú magy. kir.
Belügyminiszter Úrnak 1903. évi
november hó 24-én 112.723. III.
a. szám alatt kelt magas engedé-
lye alapján megbízatást nyertünk,
hogy Arad és Csanád vármegyék
területén az 1903. IV. törvénycikk
nek megfelelően mint**Kivándorlási meghatalmazottak**

működhesünk.

Midőn ezen körülményt a ki-
vándorolni szándékozónak tudomá-
sára hozzuk, értesítjük együt-
tal, hogy irodánk**a Fiume-Newyork-i hajójáratok**tárgyában mindennemű felvilágo-
sítással díjtalanul szolgál.**Sági Henrik**a magy. kir. Államvasutak városi menet-
jegyirodájának főnöke. 519

Magy. kir. Államvasutak áll. főnökség.

441-1904. R. szám.

Árverezési hirdetmény.Ezennel közhírré tétetik, mi-
szerint az üzletszabályzat 70. §-a
értelmében elárúsítandó számszám,
vasrács nyilvános árverezése Arad
állomásunkon lévő kiadási raktár-
ban 1904. évi február hó 22-én
délután 9 órakor tartatik meg,
mely árverezésre a t. cz. közönség
ezennel meghivatik.

Az állomásfőnökség h.

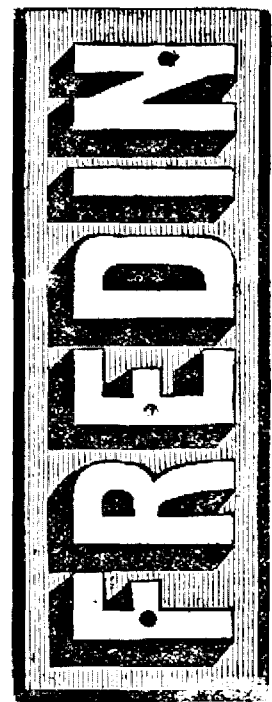
Bakos.**Kutakat épít,
mélyit és fur****Licsmann József**

kutmester

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Különlegesség

hegyi sziklákban is.

Kérjen**Selle és Kary-féle**a legjobb tisztítószer
minden jobb cipőhöz
sárga avagy fekete.Különösen ajánlatos Boxcalfs, Oscaris,
Chevreaux és lakk-czipőkhöz!**BÉCS, XII/1.****Aradi Világítási és Erőátviteli Részvénytársaság.****Meghívó**

az „Aradi Világítási és Erőátviteli Részvénytársaság“-nak

1904. évi február hó 27-én délután 4 órakor, Budapesten a Központi gáz és
villamossági részvénytársaságnak V., ker. Akadémia-utca 13. szám alatti hivatalos helyiségeiben
tartandó**rendkívüli közgyűlésére.****Napirend:**

Az alapszabályok módosítása.

Az ezen rendkívüli közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek felhivatnak, hogy részvényeiket és ezeknek még esedé-
kessé nem vált szelvényeit a társasági alapszabályok 13. §-a értelmében 3 nappal a közgyűlés előtt az Aradi világítási és erő-
átviteli részvénytársaság pénztáránál, vagy a központi gáz és villamossági részvénytársaság főpénztáránál Budapest V., Akadémia-
utca 13. sz. a. letétbe helyezték.

514

Az igazgatóság.